

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

**Dariaus ir Girėno skrydžio
80-mečiui – 10 psl.**

- **Tema: Popiežiaus rinkimai – 2**
- **Jei būčiau iškritęs iš Mėnulio... – 3**
- **„Duok pirštą, nukas visą ranką“ – 3**
- **Cicero lietuviai paminėjo Lietuvos nepriklausomybę – 4**
- **Vasario 16-osios minėjimai Sunny Hills, FL ir New York – 5**
- **Pradėti 1863 m. sukilimo sukakties minėjimai – 6**
- **Šventadienis – 8**
- **Maldininkų kelionė – 8**
- **Keleiviai (7) – 9**
- **„Žalgirio“ sūnus Amerikos žemėje – 11**

Valiutų santykis
1 USD — 2.61 LT
1 EUR — 3.45 LT

Valstybės atkūrimo dienos minėjime pagerbti JAV lietuviai

Washington, DC (LR ambasados JAV/„Draugo“ info) – Lietuvos Respublikos ambasados JAV vasario 22 d. surengtame valstybės atkūrimo dienos minėjime buvo pristatyta išeivijos lietuvių veikla ir ryškiausiai jai atstovaujantys asmenys. LR ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis įteikė užsienio reikalų ministro suteiktą apdovanojimą „Lietuvos diplomatijos žvaigždė“ JAV lietuvių verslininkui ir filantropui Albinui Markevičiui. JAV lietuvių įtaką šios šalies politiniam, visuomeniniam, kultūriniam ir sportiniam gyvenimui apžvelgė žymi išeivijos visuomenininkė ir žurnalistė, Kazickų šeimos fondo vadovė Jūratė Kazickas. JAV prezidento Barack Obama sveikinius Lietuvos žmonėms Nepriklausomybės dienos proga perdavė Baltųjų rūmų Nacionalinės saugumo tarybos specialioji prezidento patarėja ir vyresnioji Europos reikalų direktorė Elizabeth Sherwood-Randall.

Koncertavęs Dariaus Polikaičio vadovaujamas Čikagos lietuvių meno ansamblis „Dainava“ pristatė turtingą

LR ambasadorius JAV ir Meksikai Ž. Pavilionis (k.) su J. Kazickaite ir A. Markevičiumi.
Ludo Segers nuotr.

kultūrinės JAV lietuvių veiklos paveldą. Choras atliko žymiausius lietuvių liaudies kompozitorių bei poezijos klasikų kūrinius.

Pagerbtas prof. T. Remeikis

Prof. T. Remeikis su žmona Nijole. Profesoriumi buvo įteikta Vydūno fondo padėka.
Laimos Apanavičienės nuotr.

Lemont („Draugo“ info) – Vasario 24 d. Vydūno jaunimo fondo nariai, broliai skautai ir sesės skautės, bičiuliai, šeima ir svečiai susirinko Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, pagerbti politologo, Calumet College of St Joseph, Indiana, profesoriaus emerito, Vilniaus universiteto garbės daktaro prof. Tomo Remeikio 50-ties metų mokslinės veiklos sukaktį. Dr. Remeikį raštu pasveikino Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė, LR ambasadorius JAV ir Meksikai Žygimantas Pavilionis, keletą šiltų žodžių tarė popietėje dalyvavęs buvęs LR prezidentas, profesoriaus bičiulis Valdas Adamkus. Prisiminimais ir išvalgomis apie dr. Remeikio asmenybę pasidalijo fil. dr. Romualdas Kašuba, o pranešimą „Žvilgsnis į jubilato mokslinius pasiekimus“ perskaitė dr. Augustinas Idzelis. Šeimos vardu kalbėjo prof. Remeikio duktė dr. Ginta Remeikytė-Gedo ir jos dukra Gabrielė Gedo. Renginį suruošė Vydūno jaunimo fondas ir jubilato bičiuliai.

Benediktas XVI pasirašė „Motu Proprio“ dėl konklavos

Vatikanas (Vatikano spaudos salės info) – Popiežius Benediktas XVI pasirašė „Motu Proprio“ dėl konklavos ir leido kardinolams ją paankstinti, jeigu jie visi susirinks Romoje anksčiau nei per 15 tradicinio laikotarpio dienų. Benediktas XVI pasirašė teisinį dokumentą, kuris buvo išleistas vasario 25 d. ir kuriame yra 1996 m. Vatikano įstatymo dėl naujo popiežiaus išrinkimo pakeitimų. Tai vienas paskutinių jo, kaip popiežiaus, aktų prieš atsistatydinimą šį ketvirtadienį. Konklavos pradžios data yra svarbi, nes kovo 24-ąją prasideda Didžioji savaitė, o kovo 31 dieną bus švenčiamos Velykos.

ISM bus dėstomas Harvard verslo mokyklos kursas

Vilnius (Bernardinai.lt) – ISM Vadybos ir ekonomikos universitete bus dėstomas garsios Harvard verslo mokyklos parengtas kursas „Konkurencingumo mikroekonomika: įmonės, klasteriai ir ekonomikos plėtra“ („Microeconomics of Competitiveness: Firms, Clusters, and Economic Development“), kurio autorius – Harvard verslo mokyklos prof. Michael Porter. Tai – pirmoji šios verslo mokyklos mokymo programa Lietuvoje. Minėtas kursas taps ISM Vadovų magistrantūros studijų dalimi ir bus pradėtas dėstyti nuo šių metų rudens semestro.

Redakcijos žodis

Girdime kalbas apie tai, kad knygos ir spausdintiniai leidiniai baigia atgyventi savo dienas. Į mūsų gyvenimą veržiasi visagalis internetas. Tačiau, atrodo, ne viskas taip paprasta. Kalbos, kad kompiuteris užkariaus skaitytojų širdis, kol kas ir lieka kalbomis. Tai parodė ir šių metų Knygų mugė Vilniuje, kurioje apsilankė per 60,000 žmonių – nė kiek ne mažiau nei pernai. Atrodo, kad parodų rūmų „Litexpo“ patalpos mugei darosi per ankštos. Čia apsilanko tiek knygų mylėtojų, kad susidaro didžiulės spūstys. Šiemet Knygų mugėje dalyvavo 265 bendrovės iš Lietuvos ir užsienio – Baltarusijos, Italijos, Japonijos, Lenkijos, Prancūzijos, Rusijos bei Vokietijos. Mugėje įvyko apie 400 renginių, didžioji dalis jų buvo tradiciniai, tačiau buvo ir naujovių. Knygų mugės rengėjus labiausiai džiugino tai, kad perkamiausios buvo lietuviškos knygos. Tad, kaip sakė žymusis klasikas: „Imkit mane ir skaitykit/ Ir tatai skaitydami permanykit.“

Red. Laima Apanavičienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.
Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5532**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą
nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį
pažymime, iki kada prenumerata galioja.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pima klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikait@gmail.com
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com

- Administracija dirba kasdien,
nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien,
nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako.
Skelbimų kainos atsiunčiamos
gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra.
Nenaudotų straipsnių nesaugoja.
Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

TEMA: POPIEŽIAUS RINKIMAI

Kodėl būsima konklava bus kitokia?

JOHN L. ALLEN, JR.

S kaičiuojant nuo 1295 m., kai popiežius Bonifacas VIII, bandydamas apsaugoti popiežiaus rinkimus nuo išorės įtakų, įvedė tvar-ką, jog naujasis pontifikas turi būti renkamas užrakintoje patalpoje, 2013 m. konkla-va yra jau 75-oji Katalikų Bažnyčios istorijoje. Daugeliu atvejų ji bus labai panaši į pirmtakes. (...) Kita vertus, yra daug aplinkybių, kurios leidžia sakyti, kad 2013 m. konkla-va labai skirsis nuo ankstesnių.

I. Atsistatydinimas, bet ne mirtis

Akivaizdžiausias skirtumas tas, kad šįsyk popiežiaus sostas tapo tuščias ne dėl popiežiaus mirties, o po jo sprendimo pasitraukti. Procedūriškai konklava nesiskirs nuo kitų, tačiau psichologiniu požiūriu ji bus tikrai išskirtinė. Kai miršta bet kuris iškilus ir garsus visame pasaulyje vadovas, prapliūsta užuojautos, prasideda gedulas, ir visa aplinka emociškai išielektrina. Popiežiaus mirties atveju užuojautos paprastai plūsta tiek iš politi-nių, tiek iš religinių vadovų, taip pat ir iš paprastų žmo-nių. Paprasčiausias žmogiškas padarumas reikalauja apie mirusį pontifiką kalbėti tik gerai, pabrėžti tik švie-sias pontifikato puses, nes ir praradimo jausmas dar la-bai gilus ir stiprus. Net ir tarp savęs kalbėdamiesi kardi-nolai stengiasi vengti velionio kritikos. Šįsyk per tuščio sosto laikotarpį nėra iškilmingų laidotuvių, nėra psicho-loginio spaudimo. Galima teigti, kad kardinolai turi ge-resnes sąlygas įvairiapusiškai įvertinti dabartinę padėtį ir iššūkius. Jiems lengviau diskutuoti ne tik apie tai, kas buvo gero, bet ir apie tai, kas yra taisytina.

Didelę įtaką buvusioms konklavoms turėjo ir tai, kad vienas iš kardinolų turėdavo sakyti homiliją per buvusio popiežiaus laidotuves ir tapdavo neoficialiu vadovu. Nėra abejonių, kad būtent didžiulė dvasinė jėga, kurią visi išvydome, kai kardinolas Joseph Ratzinger sakė homiliją per Jono Pauliaus II laidotuves ir tai, kaip subtiliai jis vadovavo visai laidotuvių ceremonijai, labai prisidėjo prie to, kad per konklavą kardinolai pasirinko būtent jį.

II. Nėra vienintelio

Aiškaus laimėtojo nebuvo ir per praėjusią konklavą, kuri vyko 2005 m. Tačiau anuomet net ir tie kardinolai, kurie nebuvo kardinolo Ratzinger simpatikai, pripažino, kad jis yra labai rimtas kandidatas. Galima spėti, kad praėjusioje konklavoje jis buvo atskaitos tašku. Svarstyta, kas gali būti pakankamai rimti kandidatai jam, paskui apsispręsta, kad kiti variantai vargu ar bus geresni. Per 2013 m. konklavą yra kardinolų, kurie vardi-jami kaip verti dėmesio kandidatai, tačiau nė vienas negali būti vadinamas tvirtu laimėtoju.

III. Netikėtumo veiksnys

Benedikto XVI atsistatydinimas buvo didžiulis neti-kėtumas ir kardinolams. Iki tol absoliuti dauguma buvo įsitikinusi, kad Kanonų teisės paliekama popiežiaus atsi-statydinimo galimybė tėra simbolinė išlyga, kuria niekas niekada nepasinaudos, nes, kaip po žinios apie atsistaty-dinimą teigė vienas iš lenkų kardinolų: „Nuo kryžiaus juk negalima nultipti žemėn...“ Toks netikėtumas gali tapti kitų netikėtumų priežastimi. Pavyzdžiui, kardinolai kandidato į popiežius gali ieškoti ir anapus Kardinolų kolegijos. To Kanonų teisė nedraudžia, o paskutinį kartą popiežiumi buvo išrinktas ne kardinolas 1378 m. Mažai tikėtinas scenarijus, tačiau negalima jo visiškai atmesti.

IV. Veteranai

2005 m. konklavoje dalyvavo tik du kardinolai, jau dalyvavę popiežiaus rinkimuose anksčiau. Tai Joseph Ratzinger ir amerikietis Wiliam Baum. Dabar net 50 kar-dinolų jau turi konklavos patirtį. Tikėtina, kad tai reikš, jog kardinolai bus geriau organizuoti, ir konklava vyks be jokių trikdžių. Kita vertus, gali būti ir taip, kad patir-tis taps „meškos paslauga“ ir vyks įnirtingesnė kova.

V. Daug laiko pasiruošti

Jonas Paulius II mirė 2005 m. balandžio 2-ąją, ir jau po 16 dienų prasidėjo konklava. Tai, kad Jonas Paulius II artėja prie amžinybės slenkščio, buvo akivaizdu jau kurį laiką. Tačiau iki tol, kol charizmatiškas popiežius nebai-gė žemiškos kelionės, nemaža dalis kardinolų papras-čiausiai nediršo pradėti svarstyti apie jo įpėdinį. Dauguma kardinolų į Romą suvažiavo tik po popiežiaus mirties, dalyvavo laidotuvėse ir neturėjo labai daug laiko rimtiems pokalbiams apie tai, koks turi būti naujas popiežius, iki pat konklavos. Dabar popiežiaus atsistaty-dinimas paskelbtas vasario 11 dieną. Nuo tos dienos pra-sidėjo svarstymai, kas galėtų būti naujuoju popiežiumi. Praktiškai visi konklavos dalyviai planuoja atvykti į

Romą jau vasario 27 dieną, kai vyks paskutinė Šventojo Tėvo audiencija. Net jei, kaip spėjama, konklavos data bus paankstinta, vargu ar ji prasi-dės anksčiau nei kovo 9 dieną.

Tai reiškia, kad kardinolai turi kur kas daugiau laiko pasirengti konklavai, aptarti įvairius kandidatus. Tai gali reikšti ir labai greitą konklavą, kai jau iš anksto bus sutarta, kas taps popiežiumi, bet gali būti, kad konklava užsitęs, nes bus sunkiau atrasti kompromisą, atsiradus keliems stipriems kandidatams.

VI. Skandalų veiksnys

Per pastarąjį pontifikatą netrūko skandalų. Prade-dant kunigų pedofilijos atvejų paviešinimu, baigiant kon-fidencialių duomenų nutekiniu ar kaltinimų korupcija. Ne vienas kardinolas pabrėžia, kad naujasis popiežius turi būti „visiškai švarus“, t. y. ant jo neturi kristi jokio skandalo šešėlis. Praktikoje tokia nuostata gali trukdyti, o ne padėti. Nes sekuliari spauda labai lengvai kiekvieną jai neįtikusį veikėją apipila paskalomis, ir labai pavojin-ga bandyti įtikti būtent žiniasklaidos skoniui. Deja, bet žiniasklaidos spaudimas veikia net Kardinolų kolegiją. (...)

VII. „Dideli šunys“ neduoda naudos

Svarbiausiais veikėjais tuščio sosto laikotarpiu paprastai yra Kardinolų kolegijos dekanas ir kancleris. Dekanas vadovauja kardinolų susitikimams ir perduoda informaciją apie juos į viešumą. Kancleris sprendžia kas-dienius Bažnyčios klausimus, kurie negali palaukti iki konklavos pabaigos. Dažnai, kai žvalgomasi į rimčiausius kandidatus tapti popiežiumi, minimos ir dekanas bei kanclerio pareigas einančių kardinolų pavardės. Kardinolas Ratzinger prieš aštuonerius metus buvo Kardinolų kolegijos dekanas, ir tai turėjo įtakos kitų kar-dinolų sprendimui. Tačiau šįsyk nė vienas iš „didelių šunų“ negali būti laikomi rimtais kandidatais. Dekanu šiuo metu yra kardinolas Angelo Sodano, kuriam jau 85 metai. Tačiau svarbu ne vien amžius, bet ir tai, kaip ener-gingai jis gynė meksikietį Marcial Maciel Degollado, Kristaus legionierių judėjimo įkūrėją, kuris vėliau, kaip pasirodė, buvo įsivėlęs į įvairius seksualinio išnaudojimo skandalus. Kancleriu šiuo metu yra kardinolas Tarcisio Bertone, kuriam daugelis kardinolų priekaištauja, jog popiežiaus Benedikto XVI pontifikato metu būta daug vadybinio chaoso. Taigi labai mažai tikėtina, kad nors vienas iš šių „didelių šunų“ gali būti rimtas kandidatas konklavos metu.

VIII. Du trečdaliai – dauguma

1996 m. popiežius Jonas Paulius II paskelbė doku-mentą „Universi dominici gregis“, kuriame pakeista konklavos tvarka. Pirmiausia numatyta galimybė rinkti popiežių paprasta balsų dauguma, jei prieš tai per 30 bal-savimų ar per 7 konklavos dienas nepavyksta nė vienam kandidatui surinkti būtinos 2/3 daugumos. 2005 m. Benediktas XVI buvo išrinktas per keturis balsavimus, taigi tokios pataisos jam neprireikė. Tiesa, kaip prisipa-žino po konklavos kai kurie kardinolai, kai jau vienas kandidatas artėja prie daugumos ribos ar ją peržengia, psichologiškai jis jau pripažįstamas laimėtoju, ir kitų kandiatų paieškos teatrodo laiko vilkinimas. Tačiau 2007 m. Benediktas XVI atmetė galimybę rinkti popiežių balsų dauguma. Taigi dabar kardinolai žino, kad teks sutarti dėl tokio kandidato, kuris turės gauti bent 2/3 palaiky-mą.

IX. Dvasinės pratybos

Tai, kad popiežius atsistatydino būtent Gavėnios pra-džioje, turėtų būti suvokiama kaip ženklas, jog jis tikisi atgailos ir susikaupimo dvasios per konklavą. Tiesa, kartu jis suteikė labai daug iniciatyvos Popiežiškosios kultūros tarybos prezidentui kard. Gianfranco Ravasi, kuriam patikėta Gavėnios laikotarpio katechezė Vati-kane. Toks scenarijus įmanomas tik po popiežiaus atsi-statydinimo. Gavėnios dvasinės pratybos paprastai atlie-kamos popiežiaus ir Romos kurijos. Tad kard. Ravasi „pavadouoja“ popiežių ir jam patikėtą užduotį atlieka su jam būdinga energija bei erudicija. Jis siūlo kasdien tris meditacijas, atskleisdamas puikias biblistikos žinias. (...) Jis pelnė didžiulį meno pasaulio žmonių autoritetą, nes yra puikus menotyrininkas, žavi kitus krikščioniškais kultūros apmąstymais. Tai suteikia jam didelį privalu-mą, nes jis nėra siejamas su jokiais skandalais, kurie tikrą ar menamą šešėlį meta ant Vatikano kurijos. Kita vertus, popiežius turi būti ne tik kultūringas, bet ir vado-

Nukelta į 6 psl.

Tarkime, iškritau iš Mėnulio ir beveik nieko apie išeivijos lietuvius nežinau, tačiau moku lietuvių kalbą. Iškritau netoli 4545 W. 63rd gatvės Čikagoje. Ant pastato sienos radau užrašą „Draugas“. Užėjęs į vidų nusiperku vasario 2 ir 7 d. „Draugo“ laidas. Noriu daugiau sužinoti apie Amerikos lietuvius, pavyzdžiui, ką jie veikia, kur buriasi? Mano laimei, pirmame numeryje kaip tik randu renginių kalendorių. Nuėjęs į netoliese esančią kavinę imu atidžiai tą kalendorių skaityti.

Mano nuostabai, vien vasario mėnesį Amerikoje vyks 43 lietuviški renginiai. Jų gal yra ir daugiau, bet tiek randu kalendoriuje sudėta. Vasaris – trumpas ir šaltas mėnuo, o renginių tikrai netrūksta. Atidžiau paskaitęs pamačiau, kad vasario mėnesį daug kur bus minima Vasario 16-oji. Lietuviams ši diena yra kaip liepos 4-oji amerikiečiams. Kovo mėnesį bus kita Tautos šventė su 11 renginių. Balandžio mėn. – 9 renginiai, gegužė – kol kas tik vienas. Birželio mėn. įvardinti 4, liepą – 1, rugpjūtį – 2. Dar nieko nepateikta rugsėjo ir spalio mėnesiams, o lapkričio mėn. minimas tik vienas renginys. Kiti du yra bendro pobūdžio pranešimai. Viso suskaičiavau 65 renginius bei pranešimus.

Gera, kad iš Mėnulio nukritau Čikagoje, nes tame mieste ir jos apylinkėse išvardinta daugiausia renginių. Vien Lemont, IL, priskaičiavau 23. Daugiausia Pasaulio lietuvių centre, bet du rengiami ir Ateitininkų namuose. Jaunimo centre vyks

Jeigu būčiau iškritęs iš Mėnulio...

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

penki, kitur pačioje Čikagoje – taip pat penki. Po vieną Čikagos priemiesčiuose: Cicero, Willow Springs, Mundelein, Western Springs, Lake Villa ir Naperville.

O kas vyksta kitose JAV valstijose? St. Petersburg, FL, vyks penki renginiai. Po du – Philadelphia, PA, Detroit/Southfield, MI, Madison, WI ir Baltimore, MD. Radau dar vieną Pennsylvania valstijoje – tai Pittsburgh. Po vieną vyks Manhattan, NY, Quincy, MA, Washington, DC, Rockville, MD, Aspen, CO ir Vermont. Dar du renginiai vyks kituose žemynuose – po vieną Estijoje ir Australijoje. Radau dar porą kitų renginių, bet nenurodyta jų tiksli vieta.

Vasario 7 d. „Drauge“ užtikau Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios renginių JAV lietuvių telkiniuose kalendorių. Dauguma ten išvardintų jau paskelbti ankstesniame kalendoriuje, bet dabar kiekvienas renginys yra plačiau aptartas. Šiame kalendoriuje radau 22 renginius. Jie įvairiai aptarti. Du ribosis vėlavų pakėlimu. Kituose rengiamas minėjimas,

susidedas iš pranešimo ar paskaitos. Daug kur bus ir meninė programa, o trijose vietose vyks tai progai tinkamas koncertas. Beskaitydamos programas, neradau, kur tikrai žūt būt norėčiau dalyvauti. Bet neradau ir nieko, ko tikrai norėčiau išvengti.

Nukritęs iš Mėnulio nelabai susigaudau, kur kas yra, kur tie minėjimai vyks. Devynių minėjimų aprašyme duodamas tikslus adresas. Tačiau 13-oje atvejų tikrai būtų sunku susigaudyti, kur

renginiai vyks. Dviem atvejais nurodytas telefono numeris, kur galima pasiskambinti ir gauti nurodymus, kaip renginio vietą pasiekti.

Dar man Mėnulyje būnant, esu girdėjęs, kad išeivijos lietuviai įvairių renginių proga neapsieina be maisto, ypač cepelinų. Minėjimų kalendoriuje neduodamas valgių sąrašas, bet iš anksto pranešama, kad bent dvilikoje minėjimų bus maisto: vaisės, užkandos, saldumynų ar dar ko kito gomurį viliojančio. Tačiau nereikėtų suprasti, kad ir kituose renginiuose užkandžių nebus, nors apie tai nerašoma.

Jau daug metų lietuviškų renginių kalendorių rengia ir skelbia „Draugas“. Tai daug prisideda prie informacijos sklaidimo. Kad tas kalendorius būtų kuo tikslesnis ir išsamesnis, labai svarbu, kad renginių ruošėjai iš anksto reikiamą informaciją pasiųstų redakcijai: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629 arba el. paštu – dalia.cidzikaite@gmail.com.

Tikriausiai ne visi yra susipažinę su itališkame laikraštyje „L'Occidentale“ neseniai pasirodžiusia Laša Zilpimiani straipsnis „Stalinizmo šešėlis virš Kaukazo“. O susipažinti vertėtų. Straipsnis aktualus ir Lietuvai. Čia galimos plačios paralelės.

Pagrindinė rašinio tema – Kaukazas, akivaizdžiausiai pereinantis į Rusijos Federacijos rankas, ir Vakarų Europa, prarandanti politinę įtaką šiame strategiškai svarbiame regione. Analitiniame straipsnyje tvirtinama, kad Kaukaze vėl šeimininkauja Kremlius. Jei iki 2008 m. pabaigos dar vyko įnirtingos grumtynės dėl įtakos Kaukazui ir tose grumtynėse kaip lygus su lygiu varžėsi dvi grupuotės – Rusija prieš JAV ir Vakarų Europą, tai šandien šis karas akivaizdžiai pralaimėtas. Ir jį pralaimėjo būtent vidinių ekonominių bei struktūrinių bėdų kamuojami Vakarai. Tiesa, Vakarai nuoširdžiai bandė silpninti Maskvos šantažą Kaukazo respublikoms. Bet vakariečių naudota strategija patyrė pralaimėjimą. Mat vakariečiai, remiantis L. Zilpimiani įžvalgomis, nesurado priešnuodžių Rusijos sumaniai puoselėjamai strategijai „skaldyk ir valdyk“. Dabartinė Rusijos Federacijos vadovybė sugeba visus Kaukazo regioninius konfliktus panaudoti savo labui. Ryškiausias pavyzdys – neišnarpliotas Armėnijos ir Azerbaidžano konfliktas. Kremlius apsimeta tame regione esąs pagrindinis taikdarys. Bet iš tiesų šandieninės Rusijos strategai trokšta palaikyti esamą įtampą ir neapibrėžtumą. Nes tik taip Rusija gali tikėtis išsaugoti savo įtaką šioje konfliktų zonoje.

Perprasti rusiškos skaldymo politikos esmę – lyg ir nesudėtinga. Kremliaus vadovai stengiasi puikiai sutarti su Jerevanu ir tuo pačiu metu palaiko gana draugiškus santykius su Baku. Taip veikdama Maskva tampa reikalinga abiems rungtyniaujančioms šalims. Rusijos politinis svoris auga tarsi ant mielių. Žodžiu, Rusijos politika šiame regione – dviprasmiška, daugiabriaunė, daugialypė. Rusijos diplomatai vienaip kalba Armėnijos sostinėje, kitaip – susitikdami su Azerbaidžano vadovybe. Dar kitokius žodžius taria bendraudami su Washington ir Briuselio diplomatais. Taip pat akivaizdu, jog Armėnijos ir Azerbaidžano politikai priversti pataikauti Kremliui, nors Kremlius yra pagrindinis nestabilumo palaikytojas ir kurstytojas. Vėlniškai nemalonu šypsotis tam, kuris naudojasi tavo bėdomis. Bet šypsotis tenka, nes iki šiol nerastas priešnuodis, pajėgus neutralizuoti Kremliaus gebėjimą kiršinti kaimynės ar dirbtinai provokuoti nacionalinius nesutarimus tarp titulinės tautos ir tautinių mažumų.

Panaši padėtis susidariusi ir Gruzijoje. ES ir JAV dėjo dideles viltis į Tbilisį. Bet džiuginančių rezultatų nesulaukė. Šiandien Gruzijos valstybė ir jos naujoji vyriausybė negali laisvai pasirinkti savo raidos kelio dėl okupuotų šalies teritorijų. 2008 m., kai atrodė, jog Gruzija praktiškai ištrūko

„Duok pirštą, nukąs visą ranką“

GINTARAS VIŠOCKAS

iš Maskvos glėbio, Rusija parodė savo aštrius nagus. Kad neprarastų įtakos Gruzijai, Kremlius, panaudodamas šiurkščią jėgą, okupavo dvi prorusiškas separatistines šios šalies vietas. Dabar Rusijos Federacija gali lengvai daryti įtaką Gruzijos užsienio politikai, nes tarptautiniuose santykiuose, be teritorinio vientisumo, gruzinais nepajėgūs pasiekti rimtų, ilgalaikių pergalių.

O kuo kaukazietiška tema aktuali Lietuvai? Ji padeda atidžiau pažvelgti į aktualesnias Lietuvos bėdas, įskaitant ir Vilniaus-Varšuvos nesutarimus. Prisiminkime vieną iš paskutiniųjų LRT diskusijų „Tautos aikštėje“, kur žurnalisto Andriaus Tapino sukviesti ginčijosi ir LLRA vadovas Valdemar Tomaševski, buvęs Lietuvos URM vadovas Audronius Ažubalis, politikos apžvalgininkai Česlovas Iškauskas, Jacek Komar ir laisvės gynėjas Kasparas Genzbigelis.

Įsiminė buvusio Lietuvos diplomatijos vadovo, šandieninio Seimo Užsienio reikalų komiteto nario A. Ažubalio pastebėjimai, kad Vilniaus krašto lenkai yra tik įrankis žymiai didesniame politiniame žaidime. Parlamentaras pabrėžė, jog šio politinio žaidimo aikštelė – Lietuva. Tačiau šį žaidimą organizuojančios jėgos įsikūrusios už Lietuvos ribų. Parlamentaro tvirtinimu, paskutiniųjų Seimo rinkimų išvakarėse būtent dvi užsienio ambasados bandė palaikyti ryšį su Lietuvai nuolat dėl neva lenkų tautinės mažumos pažeidinėjamų teisių priekaištaujančia LLRA vadovybe. Seimo narys A. Ažubalis omenyje turėjo Lenkijos ir Rusijos ambasadas. Lenkijos ir Rusijos pavadinimai buvo garsiai ištarti.

Deja, į šią pastabą nieko konkretaus ir aiškaus neatsakė nei „Tautos aikštėje“ dalyvavęs parlamentaras V. Tomaševski, nei politikos apžvalgininkas J. Komar. O juk šis A. Ažubalio pastebėjimas – labai svarbi pastaba. Lietuvos žurnalistai privalėtų versti užversti LLRA vadovybę viešais klausimais, ar esama ryšių su Rusijos diplomatais. Šis klausimas turėtų tapti pagrindiniu, pradedant bet kokią diskusiją su LLRA vadovybe. Tokių paaiškinimų mes privalome reikalauti iš V. Tomaševski ir jo bendraminčių nuolat, visur ir visada. Žinoma, lenkų diplomatų susidomėjimas LLRA politine ateitimi – labiau suprantamas už rusų diplomatų smalsumą. Tačiau kiekvienas diplomatinis žingsnis neturėtų priminti kišimosi į suverenos valstybės reikalus. Ar Lenkijos valstybė neperžengė šios

ribos, taip ir liko neaišku, atidžiai išklausius keletą valandų trukusios TV laidos.

Žurnalisto L. Tapino vestoje laidoje deramai nebuvo pabrėžti ir dar keli svarbūs dalykai. Pirma, Lietuva turi teisę įtarti Lenkiją puoselėjant ekspansines, revanšistines ir okupacines užmačias Vilniaus krašte. Vilniaus okupacijos ir jos metu padaryta žala lietuvybei – akivaizdi, milžiniška. Bet oficialioji Varšuva nė neketina pasmerkti Pilsudskio ir Želigovskio žygių. Po 1990 m. Kovo 11-osios Akto paskelbimo Lietuva ir vėl turėjo panašių bėdų Vilniaus krašte. Viena politinė jėga ten puolė kurti autonominių darinių bandant atplėšti jį nuo Lietuvos ir priskiriant arba Lenkijai, arba Baltarusijai. Lietuvai nieko kito nebeliko kaip tik įvesti tiesioginį valdymą. Deja, oficialioji Varšuva nepasmerkė ir tų dienų autonominių veiklos.

Tad Lietuva elgiasi teisingai, įtariai žvelgdama į bet kokius lenkų tautinės bendrijos Vilniaus krašte ar Lenkijos valdžios prašymus, pasiūlymus, reikalavimus. „Tautos aikštėje“ buvo labai taikliai pastebėta: „Paduok lenkui pirštą, tai jis nukąs visą ranką.“ Bet Vilniaus okupacijos metais padarytos skriaudos „Tautos aikštėje“ beveik netirtos. Nors prisiminus, kaip pokario metais Lenkija agresyviai, grobuoniškai ir be menkiausio gailėsčio masiškai uždarinėjo lietuviškas mokyklas ir laikraščius, kitaip atrodytų ir šandieniniai LLRA reikalavimai dėl lenkiškų gatvių užrašų ar dvigubos „w“ raidės lietuviškuose pasuose.

Vaidingas posakis dėl „nukąstos rankos“ paskatino diskusiją, ar pastaruoju metu girdimi lenkų tautybės žmonių reikalavimai – jau paskutiniai? Klausantis V. Tomaševski ir J. Komar atsakymų, buvo galima susidaryti slogų įspūdį. Niekas negali užtikrinti, jog Lietuva, klusniai įvykdžiusi šandieninius lenkiškus reikalavimus, ateityje nesulauks naujų, dar didesnių lenkiškų reikalavimų. Lenkijos žurnalistas, politikos apžvalgininkas J. Komar tvirtino negalintis žinoti, kaip aplinkybės susiklostys po dvidešimties metų.

Minėtoje laidoje beveik nekalbėta ir apie traagišką Lenkijos lietuvių padėtį. Lenkijos lietuviams Varšuva nedaro jokių nuolaidų. Lenkijos lietuviai priversti gyventi tarsi ant kunkuliuojančio vulkano: Varšuva arba grasina neduosianti lėšų vienintelio lietuviško žurnalo „Aušra“ leidybai, arba užsimoja ženkliai sumažinti finansų srautus paskutiniųjų lietuviškų mokyklų Punske ir Seinuose išlaikymui. Lyginant Lietuvos lenkų ir Lenkijos lietuvių padėtį – akis badantys nevienodumai. Atvirai kalbant, lietuvių nacionalinių orumą žeminantys nevienodumai: mūsų tautiečiai Lenkijoje beveik nieko neturi, o Lietuvos lenkai turi viską, ko reikia puoselėjant lenkiškumą, ir vis tiek jiems per mažą.

TELKINIAI

Cicero, IL

Paminėjome Lietuvos nepriklausomybės šventę

EDVARDAS ŠULAITIS

Cicero lietuviai kaip ir kiekvienais metais paminėjo vieną svarbiausių Lietuvos istorijos datų – 1918 m. vasario 16-ąją, kai buvo atkurta Lietuvos valstybė. Ta data neužmiršta ir okupacijos metais, nors sovietinėje Lietuvoje ją ir buvo uždrausta minėti.

Nepaisant, kad lietuvių bendruomenės gretos Cicero jau gerokai praretėjusios, Vasario 16-oji yra labai svarbi mūsų tautiečiams, kurių vienas kitas asmeniškai tos dienos įvykius išgyveno, dalis ją prisimena iš tėvų ar senelių pasakojimų ar žinių, gautų iš Amerikoje veikiančių lituanistinių mokyklų, kuriose ši data nebuvo išbraukta iš čia naudotų vadovėlių.

Šiemet minėjimui didžioji salė iš Šv. Antano parapijos klebono gauta nebuvo, tad teko pasitenkinti sekmadieninėms kavutėms naudojama nedidele patalpa, kuri nelabai galėjo sutalpinti visus į šį neeilinį subuvimą norinčius patekti žmones (teko gerokai susispausti). Pati šventė prasidėjo lietuviškomis pamaldomis Šv. Antano bažnyčioje. Mišias laikė ir šventei skirtą pamokslą patriotine tema pasakė kun. dr. Kęstutis Trimakas. Giedojo parapijos lietuvių choras, kuris dabar gieda ne prie vargonų, o bažnyčios priekyje. Lietuviai šauliai įnešė JAV ir Lietuvos vėliavas. Pamaldų pabaigoje į tautiečius kreipėsi Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, kuris pasveikino visus su šia gražia švente ir padėkojo Cicero lietuvių kapelionui dr. Trimakui už prasmingą pamokslą. Gaila, kad svečias negalėjo dalyvauti tolesnėje minėjimo programoje, nes turėjo vykti į minėjimą Lemont, kur lankėsi kadenciją baigęs LR prezidentas Valdas Adamkus.

Cicero surengtame minėjime netrūko pasisakymų, eilėraščių posmų bei dainų, kurioms akordeonu pritarė muzikė Vilma Meilutytė. Rengėjų vardu kalbėjo JAV LB Cicero apylinkės pirmininkė Marija Remienė, žodį tarė kiti tautiečiai. Čia prasmingą invokaciją skaitė kun. dr. K. Trimakas, kuris dabar turi laiko apsilankyti vietos lietuvių renginiuose, nes nebereikia skubėti į kitas parapijas.

Dvasiškis tarp kitų dalykų sakė: „Mūsų Dieve Tėve, ką Tu nori, kad galvotume, jaustume, ką Tu nori, kad trokštume, kai prisimename mūsų tėvynę? Jaučiu, kad Tu nori pirma, kad negalvotume apie žemę, bet apie tėvus, brolius, seses – ir visą tautą. Brangių žmonių vainiką, kuriuos jungia ne vien kraujas, bet dar labiau – dvasia. Dieve, duok, kad tai būtų Tavo dvasia.“

Minėjimo dalyviai buvo vaišinami kugeliu, saldumynais bei kava. Pabaigoje buvo renkamas

Kun. Kęstutis Trimakas sveikina LR generalinį konsulą Čikagoje Marijų Gudyną.

Virginia Mauručienė (k.) ir Liuba Šniurevičienė vedė minėjimo meninę programą.

solidarumo (nario) mokestis bei aukos.

Gaila, kad parapijos klebonas lietuvių pastatytoje bažnyčioje nepasistengė minėjimui skirti didesnės salės, nepasirūpino Lietuvos trispalvės iškėlimu, nors buvęs apylinkės pirmininkas Mindaugas Baukus kelis kartus jam apie tai priminė (vėliava buvo iškelta tik kitą dieną).

Kitas Vasario 16-osios minėjimas, kurį remia miesto valdyba, buvo surengtas vasario 21 d. 11 val. r. – šalia miesto rotušės esančiose patalpose. Jame dalyvavo ir miesto pareigūnai, čia pasirodė ir kalbėjo ir LR gen. konsulas Čikagoje M. Gudynas. Prie rotušės šiemet iš anksto iškelta ir plazda Lietuvos trispalvė.

Dainoms akordeonu pritarė muzikė Vilma Meilutytė.

Jono Kuprio nuotraukos

Sunny Hills, FL

LB valdyba su koncerto atlikėjais (iš k.): Rimas Polikaitis, Judita Mamaitytė, Elena Žebertavičienė, Rūta Pakštaitė-Cole, Algirdas Nakas, Julija Čepukienė ir Algirdas Savickas.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas

ELENA ŽEBERTAVIČIENĖ

Nepriklausomybės paskelbimo (Vasario 16-osios) 95-ųjų ir jos atkūrimo (Kovo 11-osios) 23-ųjų metų sukaktys Sunny Hills buvo švenčiamos šeštadienį, vasario 16 d. Šventė prasidėjo Šv. Teresės bažnyčioje 11:30 val. ryto šv. Mišiomis. Iškilmingai Lietuvos trispalvę įnešė Algirdas Savickas ir tautiniais drabužiais pasipuošusios Julija Čepukienė ir Valė Zubavičienė.

Šv. Mišias koncelebravo msgr. Francis Szykutowicz. Giedojo G. Beleckienės vadovaujamas „Antrosios jaunystės“ chorelis. Buvo daug džiaugsmo, kai dvi giesmes pagiedojo Rūta Pakštaitė-Cole, akompanuojant Rimui Polikaičiui. Antrąją dainą „Kaip grįžtančius namo paukščius“ buvome pakviesti dainuoti kartu.

Po Mišių 12 val. vykome į salę, kurioje laukė lietuviškais audiniais uždengti stalai, papuošti trispalvėmis ir gėlių puokštelėmis, o akis maloniai šildė žvakucių liepsna. Šventinę programą pradėjo Sunny Hills apylinkės pirmininkė Elena Žebertavičienė, pasveikinusi visus susirinkusius, pristaciūsi mielus ir lauktus svečius, supažindinusi su koncerto atlikėjais. Dalyviai svečius sutiko plojimais.

Pagerbtos vėliavos, padedant solistams, suskambo Amerikos ir Lietuvos himnai. Vidai Nakaitėi uždegus žvakę, tylos minute pagerbti kovotojai, žuvę už Tėvynės laisvę, ir neseniai mirę mūsų apylinkės narys Vitas Dėdinas.

Msgr. Francis pasveikino svečius ir visus atsi-

lankiusius bei sukalbėjo šventinę maldą. Prasidėjo koncertas, kuris sužavėjo visus. Dainos, atliekamos Rimo Polikaičio ir Rūtos Pakštaitės-Cole, sugraudino iki ašarų, nes seniai kas begirdėjo patriotiškas dainas, atliekamas tarmiškai. Įdomu, kad prieš pradėdant dainuoti, svetimtaučiai ar lietuvių kalbos nesuprantantys lietuviai anglų kalba buvo supažindinami su kūrinių tekstu, jo simboliška, paaiškinant dainos esmę, dvelkiančią liaudies išmintimi, atskleidžiančią tautos savitumą.

Po pirmos dalies Rūta Pakštaitė-Cole pasidalino mintimis apie Lietuvą, išsamiai ir įdomiai papasakojo apie mūsų Tėvynės dabartinę padėtį. Dėkojame nuostabiam duetui, kuris puoselėja „lietuvių aukso šaltinį“ ir ilgam pasiliks mūsų mintyse bei širdyse. Apylinkės valdybos vicepirmininkas Algirdas Nakas bendruomenės vardu pamiltiems atlikėjams įteikė gėlių.

Po koncerto vaišinėmės kava ir pyragais bei žemaitiškais bandelėmis. Sunny Hills apylinkės valdyba dėkoja visiems, bet kuo prisidėjusiems prie šventės surengimo. Dėkojame puošusioms salę, kepusioms pyragus, o Birutei Gillespie – už kavos stalą. Ypatinga padėka skiriama JAV LB Krašto valdybos pirmininkei Sigitai Šimkuvienei-Ross už tokį nuostabų planą padėti „silpstančioms“ lietuvių apylinkėms ir atsiųsti nuostabius dainų atlikėjus, kurie pradžiugino mūsų garbaus amžiaus sulaukusius bendruomenės narius.

Po koncerto dar ilgai vaišinėmės ir bendravome, o LB iždininkė Judita Mamaitytė rinko aukas JAV LB veiklą paremti bei solidarumo mokestį už 2013 metus.

Elena Žebertavičienė – JAV LB Sunny Hills apylinkės pirmininkė.

New York, NY

Vasario 16-ąją pagerbti NY lietuviai

LR gen. konsulas New York Valdemaras Sarapinas.

Iš k. į d.: Kęstutis Vaiginis, Linda Oh ir Ferit Odman.

Arūno Tirkšliūno nuotr.

2013 m. vasario 16-ą lietuvių bendruomenė New York rinkosi į Brooklyn Our Lady of Mount Carmel parapijos viršutinę salę, kur Tautos fondas, JAV Lietuvių Bendruomenės New York apygarda, Amerikos lietuvių tarybos New York skyrius ir Lietuvos Respublikos generalinis konsulatas New York surengė Lietuvos valstybės atkūrimo šventę.

LR gen. konsulas NY Valdemaras Sarapinas, Vasario 16-osios proga iškilmingai pasveikinęs gausiai susirinkusius tautiečius, sakė: „Didžiuojamės ne tik didvyriška savo tautos praeitimi, bet ir sėkminga dabartine Lietuvos pažanga: esame penkti pasaulyje pagal tiesioginių užsienio investicijų augimą, turime kone sparčiausią internetą žemėje, nuolat auga į Lietuvą atvykstančių turistų skaičius. Džiugina ir talentingas lietuvių jaunimas – olimpinė čempionė Rūta Meilutytė ir kiti jaunieji talentai. Tad išdidžiai rašome modernios, stiprios ir darnios šiuolaikinės Lietuvos istoriją“, – sakė V. Sarapinas.

Tautiečius pasveikino ir JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė, kuri aktyviausiems New York LB nariams – Tautos fondo valdybos pirmininkei Laimai Hood, Brooklyn/Queens LB apylinkės pirmininkei Rasai Sprindys ir šios apylinkės vicepirmininkei Vidai Jankauskienei bei New York lituanistinės Maironio mokyklėlės mokytojai Gintarei Bukauskienei – išreiškė ypatingą padėką puoselėjant lietuviybę JAV ir įteikė dovanas.

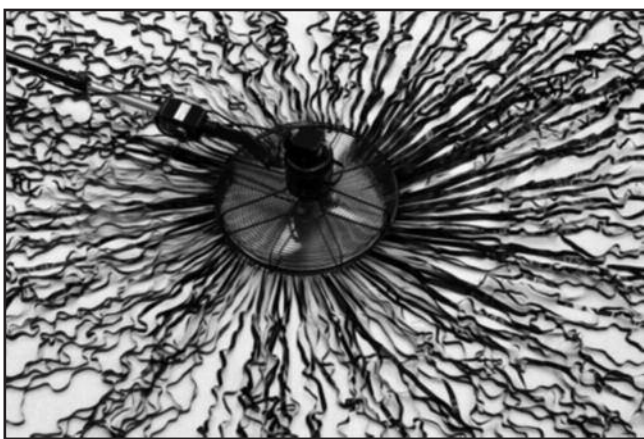
Susirinkusiuosius linksmo Centrinio New Jersey lietuvių tautinių šokių kolektyvas „Viesulas“. Ypatingo dėmesio ir plojimų susilaukė pasaulinio lygio saksofonistas iš Lietuvos Kęstutis Vaiginis, grojęs kartu su „All Stars“ žvaigždėmis David Berkman, Ferit Odman ir Linda Oh.

LR gen. konsulato NY info.

Rimas Polikaitis ir Rūta Pakštaitė-Cole.

Pradėti 1863-ųjų metų sukilimo sukakties minėjimai

Žilvinas Kempinas, „Fontanas“. galerija@galerijavartai.lt

IEVA ŠČERVIANINAITĖ

Kovo 1–3 dienomis galerija „Vartai“ šiuolaikinio meno mugėje „ART13 London“ pristato penkių lietuvių menininkų darbus. „ART13 London“ – pirmus metus vykstanti mugė, kurioje menininkus pristatys daugiau nei 120 galerijų iš viso pasaulio, siekia kolekcininkų dėmesį patraukti programos įvairove, globalumu bei rinkos naujovėmis. Galerijos „Vartai“ stende bus rodomi Žilvino Landzbergo, Žilvino Kempino, Mindaugo Lukošaičio darbai bei dar tik su galerija pradedančių bendradarbiauti jaunų menininkų Arno Anskaičio ir Timo Kliukoit objektai, fotografija. Taip pat, be galerijos stende rodomų kūrinių, atskiroje mugės projektų erdvėje bus pristatoma Žilvino Kempino kintinė skulptūra „Fontanas“ (2011).

Ž. Kempinas (g. 1969) gyvena ir dirba New York. Kaip pagrindinę instaliacijų raiškos priemonę naudodamas magnetinę juostą, Kempinas pertvarko erdvę bei šviesą ir sukuria optines iliuzijas. Jo kūryba – tarsi optinio meno ir minimalizmo pagrindų tąsa, gebanti išprovokuoti žiūrovo sąmonę savistabai ir kitokiam, jusliškesniam, aplinkos patyrimui. Ž. Kempinas atstovavo Lietuvai 2009 m. Venecijos bienalėje, 2010 m. Liverpulio šiuolaikinio meno bienalėje. 2007 m. gavo „Calder Prize“ apdovanojimą, 2012 m. apdovanotas Lietuvos nacionaline kultūros ir meno premija.

Mindaugas Lukošaitis (g. 1980) daugiausia naudoja „klasikinę“, „akademine“ piešimo metodiką, tačiau akademiškumas jo piešiniuose yra sąlyginis, menininkas kuria savo „realizmą“. Menininkui piešinys yra kontūrų, ženklų paįšymas, kuriam papildomą krūvį suteikia gyva, tikroviška linija. Jo piešiniai ironiški, kupini fantazijos. M. Lukošaičio kūryba net du kartus rodoma Luizianos muziejuje Danijoje, kurio nuolatiniam rinkinyje yra M. Lukošaičio piešinių ciklas „Rezistencija“. Šis ciklas taip pat buvo įtrauktas į Phaidon leidyklos albumą „VITAMIN D – New Perspectives in Drawing“. Lukošaitis atstovavo Lietuvai Sao Paulo bienalėje Brazilijoje.

Žilvinas Landzbergas (g. 1979) kūryboje atspindi šiuolaikinio socialinio pasaulio vizijų konstravimo mechanizmus, kuriuose persipina mokslinė fantastika, vartotojų visuomenė, informacijos galia, šiuolaikinė kultūra. Menininkas kuria objektus bei erdvinius naratyvus pasitelkdamas iliuziškumą, savitą detalių gretinimą, skirtingų šviesos šaltinių modeliavimą, dvimačių ir trimačių vaizdų kombinavimą bei objektų dematerializavimą. 2008 m. apdovanotas pagrindiniu modernaus ir šiuolaikinio meno leidyklos „Thieme Art“ prizų. 2010 m. buvo vienas iš menininkų, atstovavusių Lietuvai Liverpulio šiuolaikinio meno bienalėje Jungtinėje Karalystėje.

Tim Kliukoit (g. 1984 m.), Vilniaus dailės akademijoje baigęs Freskos mozaikos bakalaurą, pastaruoju metu iš rastų, dovanotų ar sendaikčių turuose pirkto daiktų kruopščiai konstruoja kameriško dydžio objektus, kabinamus ant sienos. Šiuose objektuose labai svarbus žiūrovo žvilgsnis ir sugebėjimas per žvilgsnį pajauti formą bei faktūrą. Paskata atsirasti T. Kliukoit darbams būna intuityviai suvoktos prasmės akimirks, kurias galima pavadinti buitinais stebuklais – nieko ypatingo neįvyko, bet kažką dabar matai kitaip.

Arnas Anskaitis (g. 1988) jaunas, tačiau jau kuratorių bei meno kritikų pastebėtas menininkas, šiuo metu studijuojantis Vilniaus dailės akademijos Fotografijos ir medijos meno magistratūroje, savo kūryboje jau kurį laiką domisi žodžio, jo vaizdo, skambesio ir reikšmės ryšiu.

Bernardinai.lt

Kodėl būsima konklava bus kitokia?

Atkelta iš 2 psl.

vauti kasdieniam Bažnyčios gyvenimui bei gerai jį išmanyti.

X. Socialiniai tinklai

Tai pirmoji konklava, kuri vyksta socialinių medijų suklestėjimo laikais. Naujienos ir komentarai pasklinda kur kas greičiau ir plačiau. Šiandien jau įprasta, kad kardinolai naudoja „Facebook“ ir „Twitter“. Kartu tai galimybė ir patiems kardinolams apie kitus kardinolus susirinkti kur kas daugiau informacijos, nei anksčiau buvo įmanoma. Taip pat tai – galimybė žmonėms iš šalies

daryti didesnę įtaką kardinolams, kurie rašo laiškus, pateikia įvairių argumentų, daro įvairaus pobūdžio spaudimą. Kardinolai šiandien yra kur kas lengviau prieinami ir turi geresnes galimybes bendrauti su įvairiais žmonėmis. Svarbiausia, kad apsisprendami konklavos metu jie galvotų ne apie reakciją socialiniuose tinkluose, bet apie Dievo valios vykdymą.

Pagal „National Catholic Reporter“ parengė Andrius Navickas

Bernardinai.lt

Kalbininkas prof. Z. Zinkevičius: jeigu būsime bestuburiai, turėsime didelių bėdų

Kalbininkas prof. Zigmas Zinkevičius.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Zymus kalbininkas, lietuvių kalbos istorijos tyrinėtojas, akademikas profesorius habil. dr. Zigmas Zinkevičius Lietuvos valdžios poziciją tautinių mažumų atžvilgiu be užuolankų vadina nuolaidžiajimu ir pataikavimu dėl ūkinių reikalų, matydamas didžiulį pavojų lietuvių kalbai ir lietuvybei. Akademikas ragina politikus paremti ir lietuviškas mokyklas Lenkijoje.

Naujienų agentūrai ELTA komentodamas šių dienų politines ir švietimo aktualijas, akademikas Z. Zinkevičius vienareikšmiškai teigė, kad lenkiškų pavardžių įteisinimas asmens dokumentuose ateityje sukels didelių bėdų.

Lenkiškų pavardžių įteisinimas asmens dokumentuose yra labai pavojingas. Ir nelietuviškos raidės čia niekuo dėtos, bet dėl to, kad pradėdami lenkiškai rašyti lietuviškos kilmės, tik sulenkintas pavardes, mes tuos žmones, kurie turi tas pavardes ir kurie dabar yra iš tikrųjų be tautybės, juos paversime tikrais lenkais. Jei sistemingai bus įvesta lenkiškų pavardžių rašyba, tai mes patys savo rankom sulenkinsime Vilniaus kraštą. Niekur taip nedaroma, tik Lietuvoje.

Lenkai dabar elgiasi negarbingai ir negražiai taikydami skirtingus standartus sau ir kitiems. Aš esu ištyręs telefonų knygą, nes man reikėjo lenkiškų pavardžių Suvalkų, Augustavo, Balstogės krašte, mat ieškojau lietuviškų elementų. Tai noriu pasakyti, kad abiejose mano vartytose telefonų knygose žmonių pavardės rašomos lenkiškai be išimties, visiškai nežiūrint tautybės. O dabar Lietuvoje reikalaujama, kad lietuviškai nerašytų. Tai kaip čia paaiškinti?

Mes dabar tiesiog nuolaidžiaujame, pataikaujame dėl trumpalaikių ūkinių reikalų, ir ar tie ūkiniai reikalai yra tikri, dar didelis klausimas. Dar nežinia, ar iš to naudos bus, o stengiamės užsimerkti į daromus didelius dalykus, ateičiai labai pavojingus.

Viskas priklauso nuo mūsų valdžios, Vyriausybės. Jeigu valdžia leis originalo forma rašyti lenkiškas pavardes, prasidės ir didelės juridinės bėdos, pirmiausia mūsų kompiuteriai nepritaikyti visoms lenkiškoms

raidėms, dokumentuose to paties asmens pavardė įvairuos, prasidės didelės bėdos. Tų lenkiškų raidžių su diakritiniais ženklais yra labai daug. Be to, raidės su diakritiniais ženklais vartoja ir kitos tautos, Lietuvoje gyvenančios ir vartojančios lotynišką alfabetą, tai jos irgi reikalaus – ir latviai, ir estai, ir totoriai, ir karaimai. Tokių raidžių kažkas priskaičiavo apie šimtą septyniasdešimt! Taigi kompiuterius reiks keisti... Čia baisūs dalykai yra.

Dėl uždaramų lietuviškų mokyklų Lenkijoje, tai jų likimas labai daug priklausys nuo Lietuvos valdžios dėmesio. Jeigu mes būsime bestuburiai ir nuolaidžiausime, Lenkijos lietuviams bus sunku. Reikia tas mokyklas ir finansškai remti, o kad ten mažėja moksleivių, tai kaip ir visur... Uždaryti tris lietuviškas mokyklas Punsko kraštui būtų labai didelis nuostolis, pabrėžiu, labai didelis. Aš tose visose mokyklose esu buvęs, pažįstu mokytojus. Labai geri mokytojai, daugelis jų – vietinės lietuvių, viena iš jų yra buvusi mano studentė, mat iš ten siųsdavo į Vilnių mokytojus studijuoti. Dabar nežinau, ar siūnčia.

Nemažas pavojus lietuvių kalbai yra ir mūsų beždžioniavimas, visur anglicizmų kaišiojimas niekam nereikalingas. Aš ne prieš tuos anglicizmus, tik reikia su saiku vartoti. Toms sąvokoms, kurioms naujai atsirandančioms dar neturime lietuviškų pavadinimų, neapsieisime, reikia vartoti, bet tokioms sąvokoms, kurioms seniai turime lietuviškus pavadinimus, kaišiojimas angliškų jau yra paprastas beždžioniavimas.

Lietuvių kalbą sergėjančias įstaigas labai varžo valdžia. Bausti Kalbos įstatymo pažeidėjus gali tik Valstybinės kalbos inspekcija. O bausmės pagal įstatymus yra daugiau simbolinės, neveiksmingos.

Noriu dar kartą priminti, kad lietuvių kalba yra labai sena, išlaikiusi indoeuropiečių kalbos senųjų elementų, ir čia nėra jokios abejonės, todėl turime ją saugoti, branginti ir visapusiškai puoselėti, teigė akademikas profesorius Z. Zinkevičius.

ELTA

„Draugą“ galite užsisakyti ir internetu:
www.draugas.org

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Premjeras susitiko su JAV ambasadore Lietuvai

Vilnius (ELTA) – Lietuvos Respublikos premjeras Algirdas Butkevičius priėmė naująją JAV ambasadorę Lietuvoje Deborah Ann McCarthy. Priėmimo metu premjeras ambasadorę patikino, kad Vyriausybė pasirengusi tęsti artimą ir konstruktyvų bendradarbiavimą su JAV administracija. Susitikime aptartas ekonominis šalių bendradarbiavimas, Lietuvos siekis tapti Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) nare, taip pat Lie-

tuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos (ES) Tarybai svarbiausi uždaviniai. A. Butkevičius teigė, kad Lietuva galėtų būti puikus JAV eksporto į Rytų Europą atspirties taškas, nes tam esą puikiai tinka Lietuvoje išplėtotą pervežimo infrastruktūrą, neužšalantis jūrų uostas ir konkurencinga darbo jėga. Premjeras sakė tikintis, kad JAV palaikys Lietuvos kandidatūrą šiai siekiant tapti visateise EBPO nare.

Vilniaus knygų mugėje apdovanoti laureatai

Iš kairės: Kęstutis Kasparavičius, Kristina Gudonytė, Rimvydas Stankevičius, Alvydas Šlepikas. Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.

Vilnius (ELTA) – Vilniaus knygų mugėje kūrybiškiausiu 2012 m. leidiniu tapo Gyčio Norvilo poezijos knyga „Išlydžių zonos“, išrinkta iš paskelbto lietuvių autorių knygų dyliktuko. Taip pat buvo pagerbti Metų knygų rinkimų nugalėtojai. Knygų suaugusiesiems grupėje daugiausia skaitytojų balsų sulaukė Alvydo Šle-

piko romanas „Mano vardas – Marytė“. Poezijos knygų grupėje laimėjo Rimvydo Stankevičiaus eilėraščių rinkinys „Ryšys su vadaviete“. Knygos vaikams grupėje skaitytojų simpatijas susižėrė Kęstučio Kasparavičiaus „Sapnų katytė“, o geriausia knyga paaugliams išrinkta Kristinos Gudonytės „Ida iš šešėlių sodo“.

Lietuvos vyskupai kviečia dalyvauti „Vienas iš mūsų“

Vilnius (Bernardinai.lt) – Lietuvos vyskupai pažymi, kad prieš metus Europos Komisija Parlamentui pateikė programą „Horizontas 2020“ – mokslinių tyrimų Europoje skatinimui skirtas priemonės. Šiuo metu Europoje yra vykdoma akcija „Vienas iš mūsų“, kuria siekiama, kad EP būtų pradėta pataisa, kuri užtikrin-

tų, jog iš ES biudžeto nebūtų finansuojami žmogaus embrionų kamieninių ląstelių tyrimai. Lietuvoje reikia surinkti mažiausiai 20,000 šios iniciatyvos palaikytojų parašų. Parašai bus renkami iki šių metų lapkričio 1 d. Detali informacija apie iniciatyvą ir pasirašymą: <http://www.lietuvas-seimoscentras.lt/vienasismusu>.

Švietimo ministras ragina neuždaryti mokyklų

Vilnius (BNS) – Švietimo ministras Dainius Pavalkis kreipėsi į Punsko valsčiaus savivaldybę prašydamas atidėti sprendimą dėl trijų lietuviškų mokyklų Punsko valsčiuje uždarymo ir pažadėjo iškelti šį klausimą Lenkijos kolegei. Šis praneši-

mas paskelbtas, kai premjeras Algirdas Butkevičius pranešė, kad Lietuvos Vyriausybė svarstys galimybę skirti nuo 350,000 iki 400,000 litų iš valstybės biudžeto lietuviškoms mokykloms Lenkijos Punsko valsčiuje išsaugoti.

Seimo pirmininkas aptarė VAE projektą

Vilnius (BNS) – Seimo pirmininkas Vydas Gedvilas patvirtino, kad susitikime prieš dešimt dienų Vilniuje su Rusijos energetikos kompanijos „Rosatom“ atstovais aptarė galimą šios bendrovės dalyvavimą

Visagino atominės elektrinės projekte. V. Gedvilas pripažino, kad nuslėpė tokių susitikimą ir kad Rusijos bendrovės atstovai užsiminė norintys dalyvauti naujos atominės projekte Lietuvoje.

Lietuvos kariškiai tikisi stabilumo Gore

Vilnius (BNS) – Lietuvos kariai iš Afganistano Goro provincijos turėtų išvykti 2013 m. rugsėjo mėnesį, o vietos pajėgos saugumą gali užtikrinti savo jėgomis, – teigia Lietuvos kariuomenės Jungtinio štabo viršininkas brigados generolas Vilmantas

Tamošaitis. Vyriausybė taip pat yra pritarusi, kad Lietuva, išvesdama karius iš Afganistano Goro provincijos ir perduodama vietos valdžiai dabartinę dislokacijos bazę Čagčarane, paliktų įvairaus turto už daugiau nei 16 mln. litų.

Geriausiu filmu išrinktas „Argo“

Los Angeles (ELTA) – Geriausiu filmu JAV Kino meno ir mokslo akademija pripažino filmą „Argo“. Režisieriaus Ben Affleck politinis trileris pasakoja apie Amerikos diplomatų

išlaisvinimą iš 1979 m. islamistų užimtos JAV ambasados Irane. Nugalėtoją per televiziją iš Washington, DC paskelbė JAV pirmoji poniamichele Obama.

Estai šventė nepriklausomybės metines

Talinas (BNS) – Estija vasario 24 d. šventė šalies nepriklausomybės paskelbimo 95-ąsias metines. 1918 m. vasario 24 d. grupė Estijos politikos veikėjų per trumpą laikotarpį, rusams pasitraukus, o vokiečių kariuomenei dar neatėjus, paskelbė nepriklausomą Estijos Respubliką. Po to iš karto prasidėjo vokiečių okupacija. 1918 m. lapkritį kapituliavę Pirmajame pasauliniame kare vokiečiai

pasitraukė, ir Taline (tuomet – Revelyje) buvo atkurta Estijos valdžia. Tačiau Narvoje Estijos bolševikai suskubo paskelbti savo marionetinę respubliką ir pasikvietė į kovą su nepriklausomybės šalininkais Raudonąją armiją. Prasidėjo karas su Sovietų Rusija dėl nepriklausomybės, kuris pasibaigė 1920 m. vasario 2 d. Tartu taikos pasirašymu.

Ukrainoje vyksta protestai

Kijev (AFP-BNS) – Ukrainos sostinėje Kijeve vasario 25 d. tūkstančiai žmonių protestavo prieš prezidento Viktor Janukovyč, kuris išskrido į Briuselį dalyvauti svarbiame Ukrainos ir Europos Sąjungos (ES) susitikime, vyriausybės „politines represijas“. Maždaug 5,000 protestuotojų

žygiavo centrinėmis Kijevo gatvėmis, o paskui susirinko centrinėje aikštėje. Ateiti į demonstraciją kvietė trys opoziciniai judėjimai: kalinamos buvusios premjerės Julija Tymošenko „Tėvynė“, boksininko Vitalij Klyčko „Udar“ („Smūgis“) ir nacionalistų partija „Svoboda“ („Laisvė“).

H. Karzai nurodė JAV palikti Vardako provinciją

Kabul (AFP-BNS) – Afganistano prezidentas Hamid Karzai nurodė JAV specialiosioms pajėgoms pasitraukti iš vienos strategiškai svarbios provincijos, pabrėždamas savo norą valdyti afganų sukarintas pajėgas ir pabrėždamas įtampą dėl atsakomybės, NATO pajėgoms ruošiantis palikti šalį. H. Karzai vasario 24 d.

paskelbė, kad JAV specialiosios pajėgos turi per dvi savaites pasitraukti iš netoli Kabulo esančios Vardako provincijos, kurioje aktyviai veikia Talibanas, kaltindamas su amerikiečiais dirbančius afganus kankinimais ir žudymais, kurie pakurstė vietos gyventojų neapykantą.

Egipte aptikta per 3,000 metų senumo piramidė

Kairas (ELTA) – Egipto pietuose mokslininkai aptiko daugiau kaip 3,000 metų senumo piramidę, pastatytą faraono Ramzio II vizirui. Briuselio ir Lježo universitetų mokslininkai piramidės liekanas rado Luksore. Spėjama, kad piramidė buvo 15 metrų aukščio ir 12 metrų pločio. Viziris Chai faraonui Ramziui II tarnavo 15 metų. Apie jo gyvenimą egiptologai jau turėjo šiek tiek žinių.

Egipto piramidė. Scanpix nuotr.

„Microsoft“ puolė kibernetiniai įsilaužėliai

San Francisco (BNS) – Programinės įrangos milžinė „Microsoft“ vasario 21 d. tapo dar vienu kibernetinių puolimų prieš JAV IT įmones bangos, nuo kurios anksčiau nukentėjo socialinis tinklas „Facebook“ ir bendrovė „Apple“, taikiniu. Atlie-

kant tyrimą, nustatyta, kad nedidelis skaičius kompiuterių, įskaitant kai kuriuos „Mac“ verslo padalinyje, buvo užkrėsti žalingomis programomis. Nėra jokios informacijos, kad būtų pavogti klientų duomenys, tačiau tyrimas dėl šios užpuolimo tęsiamas.

Popiežius nebeskelbs pranešimų „Twitter“

Vatikanas (BNS) – Popiežiaus Benedikto XVI oficiali paskyra socialiniame tinkle „Twitter“, skelbusi pranešimus devyniomis kalbomis ir turinti per 2 mln. sekėjų, bus uždaryta kitą savaitę, kai Katalikų Bažnyčios vadovas pasitrauks iš savo posto. Pernai gruodžio 12 d. atidaryta paskyra@pontifex iškart sulaukė di-

džiulio susidomėjimo ir greitai pritraukė 1,5 mln. anglakalbių sekėjų. Dar apie milijonas „Twitter“ vartotojų seka popiežiaus žinutes italų, ispanų, vokiečių, prancūzų, portugalų, lenkų, arabų ar netgi lotynų kalbomis. Taip pat planuota atidaryti kiniską paskyros versiją.

ŠVENTADIENIS

Krikščioniškoji mistika
2 Gavėnios sekmadienis

BR. RAMŪNAS
MIZGIRIS, OFM

Jėzus pasiėmė Petrą, Joną ir Jokūbą ir užkopė į kalną melstis. Besimeldžiant jo veido išvaizda pasikeitė, o drabužiai pasidarė skaisčiai balti. Ir štai pasirodė du vyrai, kurie kalbėjosi su juo. Tai buvo Mozė ir Elijas. Jie pasirodė šlovėje ir kalbėjo apie Jėzaus išėjimą, būsiantį Jezuralėje.

Petrą ir jo draugus apėmė miegas. Išbudę jie pamatė jo spindesį ir stovinčius šalia jo du vyrus. Šiems tolstant, Petras kreipėsi į Jėzų: „Mokytojau, gera mums čia būti! Padarykime tris palapines: vieną tau, kitą Mozei ir trečią Elijui.”

Jis nesižinojo, ką kalbas. Jam tai besakant, užėjo debesis ir uždegė juos. Jiems panyrant į debesį, mokiniai nusigando. O iš debesies aidėjo balsas: „Šitas mano išrinktasis Sūnus, jo klausykite!” Balsui nuskambėjus, Jėzus liko vienas. O jie tylėjo ir tomis dienomis niekam nesakė apie savo regėjimą. (Lk 9, 28–36)

Stebuklas ant kalno – Bažnyčios tradicijoje jis tapatinamas su Taboro kalnu šiaurės Izraelyje – atrodo labai skirtingas nuo kitų Jėzaus stebuklų. Kitur Jėzus stengiasi kam nors padėti: išgydo ligonį, net prikelia mirusį žmogų. Tačiau čia jis tik atsimaino. Koks jo tikslas? Kam to reikia? Ką įsivaizduojame, kai girdime kalbant apie atsimainymą? Turbūt yra įprasta įsivaizduoti pasakų magą ar feją, kurie liūdną žmogų paverčia gluosniu, princesę – varle ir pan. Romėnų poetas Ovidijus, surinkęs panašius mitologinius pasakojimus, pavadino savo kūrinį „Metamorfosi” (gr. transformacijos, pasikeitimai).

Bažnyčios tėvai sako, jog ant Taboro kalno kažko panašaus negalėjo įvykti. Jei Jėzus būtų pakeitęs savo formą, tai nebebūtų buvęs jis, ir apaštalai jo nebūtų atpažinę. Jie matytų kažką kitą. Kristaus atsimainymas turėjo būti visiškai kitoks, negu magiškas ar mitologinis perkeitimas. Tačiau kažkas juk turėjo pasikeisti. Apaštalai matė Jėzų kitoje šviesoje, skirtingoje nuo tos, kurioje jie jį matydavo kiekvieną dieną. Jie savo akimis matė tai, ką anksčiau tikėjo iš Jėzaus žodžių. Dabar jie mato tai, ką prieš tai buvo girdėję, ir tai, ką Petras prieš šešias dienas buvo išpažinęs, kad Jėzus yra Kristus, „gyvojo Dievo Sūnus” (Mt 16, 16).

Mes kasdien matome šviesos pasikeitimą. Pereinant iš nakties tamsos į ryto šviesą keičiasi kelias priešais mūsų akis. Šviesa pakeičia mus supantį kraštovaizdį. Bet ar tai nėra iliuzija? Juk vietovė ir toliau lieka ta pati. Keičiasi tik matymas. Tačiau be šviesos kraštovaizdis netampa toks, koks jis turi būti. Ką galėtume pasakyti apie Dolomitų kalnų grožį, jei, užlipę ant jų, turėtume juos pažinti tik žvakės šviesoje? Tačiau žodis „šviesa” irgi gali būti suprstas dvejopai. Kaip ir filosofai platonikai, taip ir Bažnyčios tėvai kalba apie išorinę – pojūčių šviesą ir vidinę – proto šviesą. Kai žmogus ką nors supranta, mes sakome, jog jam pagaliau nušvi-

to, jis pradeda „matyti” reikalo esmę.

Tokia šviesa iš tiesų keičia pasaulį. Ir tai reiktų suprasti praktine prasme. Iš meilės atsiranda noras dirbti ir keisti aplinką. Bet tai jau antroji meilės pasekmė. Pirmąją meilės pasekmę galime pavadinti kontempliacija: tą, ką myli, matai kitaip. Jei jau prigimtinė dviejų įsimylėjusių žmonių meilė geba taip perkeisti jų širdis, tai nepalyginamai labiau atsimaino tas žmogus, kuriam į širdį Dievas įliejo Šventosios Dvasios šviesą. Šviesa praplečia horizontus, keičia pasiektų gyvenimo viršūnių spalvas, suteikia naujas vertybes, kurios anksčiau nebuvo vertinamos. Tokiame perkeistame pasaulyje žmogus jaučiasi gerai ir norėtų, kaip apaštalas Petras, likti ant kalno: „Mokytojau, gera mums čia būti! Padarykime tris palapines: vieną tau, kitą Mozei ir trečią Elijui” (Mt 9, 33).

Bažnyčios tėvai, kalbėdami apie atsimainymą ant Taboro kalno, gretina jį su prisikėlimu iš mirusiųjų ir dangumi. Ir kitos nekrikščioniškos religijos turi tam tikrą gyvenimo po mirties idėją, nors ir ne visiškai aiškia bei nusakomą natūralios laimės įvaizdžiais. Šias religijas vienija bendra mintis: norint būti iš tikrųjų ir visam laikui laimingam, pasaulis, su kuriuo dabar susiduriame, nėra tinkamas – reikia persikelti kitur. Krikščioniškas mokymas apie prisikėlimą kitoks. Tai nėra persikėlimas kitur, bet sugrįžimas į pasaulį, kuriame gimėme ir kurį mylime. Tačiau šis pasaulis turi atsimainyti. Ir jis bus perkeistas tą akimirką, kai mes patys būsime iš vidaus perkeisti Šventosios Dvasios šviesos ir meilės.

Ši šviesos mistika (gr. „Mystikòs” – mokymas apie tai, kas paslėpta) yra krikščioniškos mistikos esmė. Ji atsirado IV a. Dykumos tėvų aplinkoje ir iki mūsų dienų užima svarbią vietą vienuoliškoje Rytų Bažnyčios tradicijoje. Žymiausi ir įtakingiausi jos atstovai yra šv. Evagrijus Pontietis († 399), šv. Makarijus Egiptietis († 390), šv. Grigalius Nysietis († 395). Pasak jų, žmogaus dvasia yra Dievo paveikslas ir, kaip tokia, turi atspindėti Švenčiausios Trejybės šviesą.

Šv. Simeonas Naujasis Teologas († 1022) pabrėžia, kad krikščioniškasis gyvenimas yra artima ir asmeniška bendrystė su Dievu; dieviškoji malonė apšviečia tikinčiojo širdį ir veda prie Viešpaties mistiškojo regėjimo. Laikydamasis tokios krypties, Simeonas tvirtina, jog tikrasis pažinimas kyla ne iš knygų, bet iš dvasinio patyrimo, iš dvasinio gyvenimo. Dievas pažįstamas einant vidinio išskaistinimo keliu, kuris tikėjimo ir meilės galia prasideda su širdies atsivertimu, siekiant susivienyti su Kristumi, džiaugsmo ir ramybės šaltiniu, ir būti pripildytam jo buvimo šviesos. Simeonui toks dieviškosios malonės patyrimas yra ne ypatinga dovana, skirta vien mistikams, bet krikšto vaisius kiekvieno, rimtas pastangas dedančio tikinčiojo gyvenime. Ši dieviškoji malonė yra meilė.

Sutrumpinta

Delfi.lt

Maldininkų kelionė į
Fátimą ir Lourdes

Viena iš trijų Lourdes esančių bazilikų.

FAUSTAS STROLIA

Čikagoje leidžiamame katalikiškame laikraštyje „The New World” buvo reklamuojama išvyka į dvi garsias vietas Europoje, kur XX šimtmečio pradžioje apsireiškė Marija – tai Fátima, Portugalijoje, ir Lourdes, Prancūzijoje. Susidomėjome šia devynių dienų piligrimine kelione. Į ją vykome su 20 Čikagos amerikiečių katalikų, su kuriais kelionės metu gražiai susigyvenome, lyg būtume broliai ir seserys.

Lėktuvas iš Amerikos pirmiausia nuskraidino mus į Vokietijoje esantį Muenchen miestą ir tik iš čia, persėdę į kitą lėktuvą, nusileidome Portugalijos sostinėje Lisabonoje, o po to autobusu pasiekėme Fátimą.

Ši katalikų maldininkų kelionė vadinosi „206 TOURS” ir šiais metais minėjo 25 metų sidabrinę sukaktį. Su grupe kartu vyko ir įvairioms apeigoms vadovavo italų kilmės kanadietis kun. Michele Brizio, kuris maldininkams buvo paruošęs knygelę su piligrimų kelionės maldomis bei giesmėmis, taip primenant popiežiaus 2012 m. spalio 11 d. paskelbtus Tikėjimo metus. Knygelėje buvo ir visokių smulkmenų, susijusių su kelione į užsienį, pvz., kaip apsirengti, ko neužmiršti įsidėti.

Kunigas sudarė ir kasdieninį planą (Day-by-Day Itinerary) – nuo Lisabonos per Fátimą, Santarem (Portugalijoje), Ávilą ir Loyolą (Ispanijoje) iki Lourdes (Prancūzijoje). Atskirame puslapyje idėjo net priminimą, kiek lėktuvo linijos leidžia savo bagaže turėti įvairių kūno priežiūros skysčių. Plačiau jis paaiškino apie Europą ir apie keliavimo joje taisykles. Atskiras paragrafas skirtas, kam ir kaip duoti arbatpinigius.

Priešais įvairias bazilikas buvo gana plačios aikštės, kuriomis žygiuojant užteko laiko sukalbėti rožančių ir kitokias maldas. Kur nors beeinant, mums buvo įteiktos kelios skirtingos maldaknygės, tarp jų ypač patraukliai atspausdinta mūsų kelionei skirta maldaknygė „Magnificat” ir giesmynas. Idant nebūtų sunku įžiūrėti, kiekvienas maldininkas buvo aprūpintas žvakute. Vėjas liepsnelės neįstengė užpūsti, nes kiekviena žvakutė buvo apsupta permatomo kartoninio puoduko. Buvo žavu matyti ilgą eilę maldininkų su „liktoriais”. Kunigas sukalbėdavo maldų pirmąją dalį, po kurių visa grupė prisijungdavo maldą užbaigti. Procesijų dalyvius gerai nuteikė šviežias oras. Jei tokios procesijos ir reiškė kokią auką mūsų mylimiesiems, ji tikrai nebuvo per sunki.

Tie piligrimų pasivaikščiojimai taip šiltai apjungė mus visus juose dalyvaujančius, kad protarpiais atrodė, jog visi esame lietuviai ar artimi pažįstami. Kadangi prieš keletą metų patirtas insultas mane privertė naudotis vežimėliu ant ratukų (wheelchair), negalėjau atsistebėti, kiek daug toje maldininkų grupėje atsirado asmenų, kurie mane ne tik stūmė, bet ir kilnojo per vandeniui nutekėti skirtus cemento griovelius, einančius skersai mūsų kelią ar takelį. Buvo žavu sužinoti, kiek daug vietų yra apsireiškusi Marija – kilniai Bernadetai ar vis kokiems nekaltiems vaikučiams.

Būtų gražu, jei grupė iš katalikiškų organizacijų (kaip Lietuvos vyčiai ar ateitininkai) galėtų Lietuvoje surengti maldininkų kelionę autobusu į Šiluvą ir Aušros vartus, prie to prijungiant dar ir Vilniaus miesto apžiūrėjimą ar kažką panašaus. Norint sąžiningai jai pasiruošti, būtų verta atspausdinti piligriminių objektų ar miesto įžymybių lankstinuką. Galėtų jis apimti ir sąrašą viešbučių, iš kurio lengvai būtų galima pasirinkti pagal kiekvieno kišenę tinkamiausią.

Savo laiku Lietuvos vyčių buvau paprašytas parašyti anglišką giesmę į Šiluvos Mariją su tikslu Marijos apsireiškimą Lietuvoje paskleisti tarp angliškai kalbančių žmonių. Prašymą patenkinau. Jau porą metų vyčiai šią giesmę gieda per savo metinius seimus. Dirbant kartu, sutartinai, nesunku pasiekti bet kokią tikslą. Juk tai atitinka ir mūsų giedamo Lietuvos himno mintį – kad Lietuvos meilės akinami, taptume vieningi ir praskaidrintume savo pilką kasdienybę, kad „ir šviesa, ir tiesa mūs žingsnius lydėtų”.

Tad iki susitikimo piligriminėje kelionėje į Šiluvą!

KELEIVIAI

7

VYTAUTAS VOLERTAS

– Mokytojas sušaukė mus būrin, davė galią gydyti ir netyras dvasias tramdyti, liepė eiti pas žydus, jiems skelbti dangaus karalystę ir neimti nei dovanų, nei atlygio. Ėjau, elgiausi, kaip sakė, valiausi nuo kojų dulkes tų namų, kurie manęs nepriėmė. Ta proga ir savus aplankiau. Bet turiu grįžti atgal ir papasakoti, ką mačiau.

– Kas tasai, kuris duoda galias gydyti ir įsakinėja? Jau beveik prieš metus tave iš namų išsivedęs klajoklis?

– Jis ne klajoklis, jis yra daugiau nei pranašas. Negirdėjai, tėve, jo išminties. Klausau, mokausi, tik ne viską suprantu. Sakosi, kad esąs gyvybės vanduo. Kaip žmogus gali būti vanduo, net gyvas vanduo? Kad šaltas ar karštas vanduo, bet gyvas? Arba: aš – avių kaimenės vartai... Žmogus ir vartai, be to, vartai avims... O man net baisu pasidarė, kai paragino: jei akis tave piktina, išlupk ją. Kaip savo akį išlupti, iš kur toks žmogus atsirastų? Tokių nėra nei tarp žydų, nei tarp graikų. Taigi jis kartais taip keistai šneka. Visi klausosi, o aš noriu ne tik klausytis, bet ir suprasti, ką visa tai reiškia.

Alfiejus vėl gerokai nusigando ir pyktelėjo:

– Grįžk namo, nesitampyk su juo po Palestiną ir jo niekų nesiklausyk.

– Turiu būti su juo ir mokytis, nes jo išmintis begalinė. Daug ko nesuprantu, bet jį gerbiu. O jis liepia visus žmones mylėti, pagonis, graikus...

Išraudęs tėvas pašoko ant kojų:
– Pagonis, graikus? Kur jo protas, kaip žydui mylėti pagonį? Negalima jo paliesti, į jo namus užėti, jokio valgomo daikto iš jo paimti, nes pagonys visi *nekošer*. Susitepsi, bėk tuojau plautis. Jei ką pagoniui pardavei, jo pinigus smėliu nutrink ir dalį sinagogos šventikui atiduok. Mesk tą suvedžiotąją, palik jį, būk namuose, ir visi išmintingai tvarkysimės. Per jį ir pats gali susimaišyti, – Alfiejus pradėjo koja mušti į stogo plytas, rankomis gnaibyti kedro spyglius.

Bet Matas liko ramus:
– Galingas tasai keistuolis, tėti, dar mažai spėjau tau papasakoti. Jis stebuklus vykdo. Negaliu patikėti net juos matydamas. Dideli stebuklai, netelpa žydo galvoje.

– Maža tavo galva, – nusišaipė piktas Alfiejus.

– Jo rankose auga duona, net iš delnų veržiasi.

– Duona neauga, auga javai. Iš jų kepa duoną.

– Mačiau, tėti, duona augo iš jo pirštų, iš jo delnų augo. Mokytojas ją laužė, dalino, o duona nemažėjo. Atiduoda, ir vėl rankos pilnos, ištisia saujas, o ten jau, žiūrėk, gausa beveik žemėn krinta. Mačiau, ėmiau iš jo, dalinau būriams vyrų. Ne tik duona augo, augo ir žuvis, lyg pati ant jo delnų atguldavu. Buvo penki kepalikai duonos ir dvi žuvys, o iš jo malonės pasisotino keli tūkstančiai vyrų. Sako, kad surinko dvylika pintinių likučių. Ėjau pats skaičiuoti, bet jau nemačiau. Užkrito naktis, dykynėje

greitai sutemsta.

– Nesuprantu, ką tu čia painioji.
– Sakau, ką mačiau. Jis padaugino duoną ir žuvį, maitino susirinkusią minią.

– Matai, stebėjaisi, bet netikėjai... Tu, vaike, kalbi ir klaidžioji. Maišaisi, suki tai vienur, tai kitur. Kas pasidarė? Buvai gudrus vyras, tvarkei mutinę, uždirbdavai sau ir namams, o šiandien atro dai lyg apsvaigęs. Gal tau šis vynas netinka? Rodosi, tik lūpas pavilgei, – rūpindamasis ir pykdamas trūkčiojo pečiais Alfiejus. – Jei vakare pintinių neįžiūrėjai, galėjai jas ryte suskaičiuoti.

– Tada jau nebuvo. Viską suvertė į ežerą žuvims, todėl nežinau, kiek liekanų surinko. Kad ką nors pilnai tikėčiau, turiu suprasti. Ir matyti, ir net paliesti.

– O tu stebuklų neišmokai? Imtum ir padaugintum šį vyną. Ant marmuro stovėtų ne vienas, bet du ar trys ašotėliai, – piktai šaipėsi tėvas. – Su juo vaikštai, jo klausai, tad padaryk, kaip jis daro.

– Stebuklams reikia tikėjimo, o man jo stinga. Tikėjimas yra amžinas klaidžiojimas abejonėse. Ir kiekvienas žmogus skirtingai klaidžioja. Pats duoną iš jo ėmiau, dalinau, bet nesuprantu, kaip tiek daug likučių atsirado. Gal suklydo taip sakydami? Tikėti – ramybę rasti, nes abejojimas yra skausmas, kančia, blaškymasis tamsoje, aklojo dalia. Eik, graibykis, ieškok kelio ir visada nebūk tikras, ar gerą pasirinkai. Ir Mokytojas mums, dvylikai, sako: jei turi tikėjimą, liepk kalnui, kad jis ateitų, ir ateis. Tokia jėga yra reikalinga stebuklams, o aš jos dar tik ieškau. Be to, bijau, ką daryčiau, jei kalnas ateitų.

– Iš tikrųjų, ką darytum, kalnas tave prie sienos prispaustų... – Alfiejus šaipėsi iš sūnaus, tačiau šiais pa juokos žodžiais dangstė savo išgąs-

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. VILIJ R. KERELYTĖ
6420 West 127th St. Suite 106
Palos Heights, IL 60463
708-239-0909;
nutritionow6420@att.net
Valandos:
pirm.–ketv. 10 val. r. – 4 val. p. p.

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

apsilankykite
„Draugo“
internetinėje
svetainėje
www.draugas.org

tį. – Sutrintų. Saugokis tokių stebuklų, jiems reikalingo tikėjimo neieškok. Kas yra tasai tikėjimas, kuris kalnus stumdo?

– Tikėjimas Visagaliu, jojo duotu Įstatymu ir mūsų Mokytojo žodžiais.
– Ir tavo Mokytojo žodžiais...
Daug tikėjimo. O kas tai nežino, tokio nebaisu. Nebus stebuklų, kalnai nesutriuškins.

– Netikėjimas taip pat yra tikėjimas. Tikima, kad nieko nėra, tikima į tuštumą, kurios taip pat nėra.
– Zafara sakė (žinai, tą išdvesa),

kad tu negeras dvasias tramdai. Ar jos, jei supyktų, negalėtų tavęs užpulti?, – tėvas buvo įsitikinęs, tėvas jau žinojo, kad taip buvo įvykę, kad Belzebubo tarnai valdė Mato mintis ir kalbą. Kaip jį išgelbėti, kaip ištraukti iš baisios nelaimės?

– Zafara, nelaiminga moteris... – atsiduso Matas. – Ji sakė teisybę. Mokytojas suteikė dvylikai galią drausminti velnius ir gydyti ligas.

Bus daugiau.

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis,
automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų,
asmens turto perkraustymą 1-708-599-9680

ATLANTIC
Express Corp.

SIUNTINIAI
Lithuania, Latvia, Estonia

Siuntinių priėmimo vietos:

Atlantic Express Chicago, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
Lithuanian Plaza, 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
Kunigaikščių Užėiga, 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
Bočių Menė, 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)
Old Vilnius Café, 2601 75th St. Suite B, Darien, IL 60561 Tel: 630-324-6811
Rūta, 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
Always With Flowers, 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
Eurus Deli, 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
Kalyna, 338 S. Rohlwing Rd., Palatine, IL 60067 Tel: 847-776-7766
Balalaika Mundelein, 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660
Kalinka, 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000
Back to Nature, 303 E. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090 Tel: 847-520-7777

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455

S. Dariaus artimųjų gyvenimai archyvų dokumentuose

Dariaus ir Girėno skrydžio 80-mečiui

KARILĖ VAITKUTĖ

Jei kada nors tektų vaikščioti po lietuviškas Šv. Kazimiero kapines Čikagoje ir žvilgsnis netyčia užkliūtų už gana ištaigingo paminklo, kuriame išgraviruoti vardai Laura ir John Nalson bei Katherine ir William Stulpin, tikriausiai neateitų į galvą, kad čia ilsisi legendinio lietuvio Stepono Dariaus seserys ir jų vyrai. Tik paminklo apačioje akylesnis iškaitytų nedidukėmis raidelėmis parašyta: „Seserys ir švogeriai transatlantinio lakūno kapitono Dariaus.“

Tiesą sakant, pavardės Nalson ir Stulpin skamba ne itin lietuviškai. Gal seserys buvo iškėjusios už kitataučių? Ypač kai jų vardai – John ir William. Taigi pasidomėkime, kas buvo lietuvių tautos didvyrio lakūno Stepono Dariaus artimieji. Kas buvo jo tėvai, seserys, broliai? Kur ir kaip jie gyveno, kuo vertėsi? Ką apie Darių ir jo šeimos narius galima sužinoti iš JAV nacionaliniame bei kituose archyvuose esančių dokumentų?

Kaip Stepukas tapo Stefan Degutiene

Šiomet minime Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą 80-ąsias metines. Ta proga daugelis tikriausiai perskaitys lakūnų biografijas. Kai kurie – pirmą kartą, kiti – iš naujo. Steponas Darius gimė Lietuvoje, Rubiškės kaime, netoli Judrėnų. Beje, Rubiškė po tragiškos Stepono žūties buvo pervadinta į Dariaus kaimą, todėl šiandieniuose žemėlapiuose ieškoti Rubiškės neverta. Tačiau Stepono Dariaus tėvai nebuvo Darius ir Darienė, jo broliai nebuvo Dariai, o seserys nebuvo Dariūtės. Šeimos galvos pavardė buvo Jucevičius-Darašius (todėl vėliau Steponas pasirenka Darašiaus pavardę, tačiau ją sutrumpina). Nežinia kodėl Dariaus tėvo pavardė buvo dviguba, tačiau žmona ir vaikai buvo vadina mi Jucevičiais. Jonui Jucevičiui-Darašiui mirus, jo našlė Augustina ištekojo už kaimyno Kazimiero Degučio ir patraukė į Ameriką laimės ieškoti.

Tad įvairiose biografijose skaitome, kad Augustina Degutienė su trimis vaikais – Steponu, Konstancija ir Laura – 1907 m. atplaukia į JAV pas prieš metus ten jau išvykusį vyrą Kazimierą Degutį. Pagalvojau, kad būtų įdomu surasti šeimos atvykimo į JAV dokumentą – laivo keleivių sąrašus. Ieškoti paprastai pradedama nuo pavardės. Taigi kokia pavardė šeima atvyko? Degučių? Jucevičių? Darašių? Ar, motinai tapus Degutiene, vaikai liko Jucevičiais? Po ilgokų paieškų randu, kad būsimas legendinis lakūnas į Jungtines Valstijas iš Lietuvos pirmą kartą atplaukia kaip Stefan Degutienė. Tad, norint rasti jo atplaukimo įrašą, Dariaus, Jucevičiaus, Darašiaus ar Juciaus pavardėmis neįmanoma. Archyvuose mažojo Stepuko atvykimo į Ameriką faktas „užklotas“ Degutienės pavardę. Kodėl taip atsitiko? Atsakymas nesudėtingas. Plaukė motina ir mažamečiai vaikai. Laivo keleivių pavardžių surašinėtojas užrašė motinos pavardę – Degutienė, o vaikų pavardžių vietoje buvo parašytos tik kabutės, kurios reiškia, kad pavardė tokia pati, kaip aukščiau parašytoji. Stepukas tapo Stefan Degutiene, jo sesuo Konstancija Jucevičiūtė – Constanzia Degutiene.

Taip prasidėjo pavardžių ir vardų iškraipymai, kurie labai dažnai lydėjo daugelio imigrantų į

Nalson Stulpin antkapis.

Ameriką gyvenimus. Beje, antrosios dukters – Lauros (kai kur Aurelija) kartu su motina nebuvo. Gal tik neužrašyta? O gal iš tikrųjų plaukė kitu laivu, kita pavarde? Augustina Degutienė su Steponu ir Konstancija atplaukė „Breslau“ laivu iš Bremeno į New York 1907 m. gruodžio 15 d. Išplaukė lapkričio 30 d., laive prabuvo dvi savaites. Laivo keleivių surašymo duomenys skelbia, kad Augustina Degutienė buvo 38 metų, Steponas-Stefan – 11 metų, o Konstancija-Constanzia – 9 metų, jų paskutinė gyvenamoji vieta buvo Rubiszki (Rubiškė), o artimiausio giminių ar draugo (Degutienės atveju – jos tėvo), likusio šalyje, iš kurios atvyksta imigrantas, vardas ir pavardė buvo Ludwik Degutienė Konstantinova, o adresas – Rubiszki. Augustinos tėvo vardas buvo Liudvikas, tačiau jo pavardė tikrai nebuvo Degutienė. Surašinėtojas tiesiog pakartojo Augustinos tuometinę pavardę, nesileisdamas į tokius „dėmesio nevertus“ dalykus kaip tikros pavardės užrašymas. O Konstantinova galėjo būti Liudviko tėvo vardas – Konstantinas.

S. Dariaus mamos vyrui Kazimierui – tik 21-eri

Atvyko Augustina su vaikais į New Jersey valstiją, Newark miestą, pas vyrą Kazimierą Degutį, gyvenusį 570 Market Street. Augustina atvykimo metu buvo 5,1 pėdos ūgio, blondinė, gimimo vieta – Judrenas (Judrėnai), vaikų gimimo vieta – Rubitzki (Rubiškė).

Pabandau paieškoti ir Kazimiero Degučio atvykimo dokumento. Ir vėl po netrumpų paieškų randu, kad jis atvyko ne prieš metus, kaip skelbiama Dariaus įvairiuose leidiniuose surašytose biografijose, o prieš porą savaičių iki atvykstant Augustinai. „Barbarossa“ laivo, iš Bremeno išvykusio 1907 m. lapkričio 12 d., keleivių sąrašas yra toks: Casimir Degutis, 21 metų, ūkio darbininkas, lietuvis iš Robiszki (Rubiškė) kaimo, kuriame artimiausia likusi giminė buvo tėvas Jonas Degutis, atvyko į Newark miestą, New Jersey valstijoje, pas pažįstamą vardu Vincetas Jakas, gyvenusį adresu 570 Marki Street, Newark, New Jersey. Ar tai – tas pats Degutis? Ar 38 metų Augustinos vyrui galėjo būti 21 metai? Atrodo neįtikėtina, tačiau, užbėgdama už akių, galiu pasakyti, kad po keleto kitų tyrimų šis faktas pasitvirtino. Augustinos vyras Kazimieras buvo vos keletu metų vyresnis už jos vyriausią sūnų Boleslovą. Beje, būtent Boleslovas Jucevičius, vėliau pavardę susitruppinęs į Jucius (dažnai užrašoma Jucus), o vardą iškeitęs į William B., į Ameriką atvyko pora metų anksčiau, nei jo motina ir brolis su seserimis. Ar tik ne pas jį ir vyko Kazimieras Degutis, o po kelių savaičių ir Augustina Degutienė su vaikais? Pagalvojus apie tai, kaip neįtikėtina kartais būdavo iškraipomos pavardės, lengvai galima daryti prielaidą, kad Vincetas Jakas, pas kurį vyko Degutis,

Dariaus sesuo ir svainis.

K. Vaitkutės nuotr.

buvo William Jucius, nes labai dažnai vardas Vincetas būdavo „suamerikoninamas“ į William. Gal Boleslovas turėjo du vardus – Boleslovas Vincetas? Į šį klausimą būtų galima atsakyti tik peržiūrėjus Jucevičių šeimos archyvinius dokumentus Lietuvoje. Kaip ten bebūtų, tokia buvo pirmoji Stepono Dariaus šeimos kelionė iš Lietuvos į Ameriką. Vėliau ir motina, ir pats Darius ir jo seserys su vyrais ir brolis Boleslovas dar plauks į Lietuvą, kai kurie jų – net ne vieną kartą.

Stanley Degutis tampa Jucus

Pagyvenę NJ valstijoje apie metus (kaip rašoma biografijose), Degučiai persikelia į Illinois, į pietinę Čikagos pusę vadinamą West Pullman rajonu. Apie tai liudija ir paskutiniojo Augustinos sūnaus Stanley gimimas. Dariaus brolis Stanley Degutis gimė 1909 m. birželio 10 d. Butler gatvėje, West Pullman, Čikagoje. Jo tėvai įrašyti kaip 23 metų Charles (Kazimieras) ir 40 metų Augustė Waswila (Augustina Vaišvila; Vaišvilaitė buvo Augustinos mergautinė pavardė). Beje, įdomi detalė yra tai, kad vėliau, kažkada tarp 1930 ir 1940 m., Stanley Degutis savo pavardę pakeitė į Jucus, t. y. tokią pat, kaip jo pusiau seserų ir brolio. Kodėl jis neišlaikė savo tėvo pavardės, kurią gavo gimdamas, galima tik spėlioti. Jo tėvo Kazimiero Degučio nėra ir daugelyje bendrų šeimos fotografijų, kaip būtų įprasta.

O kad Stanley pasikeitė pavardę, liudija ir dar vienas dokumentas – Antrojo pasaulinio karo registracijos kortelė, kurioje 56 metų Charles Degutis nurodo savo gyvenamąjį adresą (7212 S. Rockwell, Chicago, IL) tokį patį, kaip Stanley Jucus, kurį įvardija kaip asmenį, visada žinosiantį apie jo gyvenamąją vietą. Tokie tuo metu buvo reikalavimai. Charles Degutis nurodo esąs bedarbis. Beje, šią informaciją ir už Degutį pasirašo irgi Stanley Jucus. Kodėl 56 metų vyras gyveno pas sūnų, buvo bedarbis ir negalėjo pats pateikti savo informacijos ir už save pasirašyti, belieka tik spėlioti.

Gyveno būsimoje Lituanicos gatvėje

Kaip Stepono Dariaus šeima gyveno toliau? Štai 1917 m. birželio 3 d. William (Boleslovas) Jucus registruojasi privalomoje Pirmojo pasaulinio karo registracijoje ir nurodo esąs nevedęs, dirbantis „barn man“ „Peter Schanof Co.“ bendrovėje – gal kokioje daržinėje, ūkyje, gyvenąs adresu 3358 S. Auburn Ave. Auburn gatvė yra Bridgeport rajone, Čikagoje; vėliau ji bus pervadinta Lituanica vardu Dariaus ir Girėno garbei.

1918 m. gruodžio 15 d. išteka vyresnioji Stepono sesuo Laura. Jos vyras – John Našlėnas. Su tuoktinių vėliau pakeičia pavardę į Nalson, kuri, beje, dažnai bus painiojama su Nelson, kadangi Nelson yra daug dažnesnė pavardė. Taigi John Nal-

Boleslovo William Jucus ir jo žmonos antkapis.

son yra ne amerikietis, o tikrų tikriausias lietuvis, gimęs 1888 m. Rečionių kaime, Taujėnų valsčiuje, Ukmergės apskrityje. Jo tėvas buvo Baltramiejus Našlėnas. John Našlėnas į Ameriką atvyko 1909 m., o 1919 m. priėmė JAV pilietybę. 1924 m. pora susiruošė į Lietuvą. Visa ši informacija surašyta prašyme išduoti pasą. Gegužės 3 d. Jonas ir Laura „Leviathan“ laivu išplaukia iš New York į Lietuvą per Prancūziją ir Vokietiją. Į Čikagą jie sugrįš tik po pusmečio. Beje, Steponas Darius tuo metu taip pat gyvena Lietuvoje, o 1924 m. susituokia su Jaunute Škėmaite. Matyt, Stepono sesuo Laura ir jos vyras Jonas, su kuriais Steponas artimai bendravo, dalyvavo jo vestuvėse.

Klaida pase

Įdomus ir 1920 m. sausio 7 d. JAV gyventojų surašymo dokumentas. Stepono mama ir patėvis tuo metu gyvena jau nebe West Pullman rajone, o Bridgeport, jų adresas: 749 W. 33rd Street. Viename name gyvena keturiasdešimtmetis Charles Degutis (kuris įrašytas kaip Deguidis, todėl sunku buvo dokumentą rasti), dirbantis darbininku, jo žmona Augusta (Augustina), sūnus Stanley, o taip pat William Jucus, Katie (Konstancija) Jucus, John Nelson, Lizzie (Laura) Nelson bei Stephen Darius. Tų pačių metų vasarą Steponas Darius jau išvyks į Lietuvą tarnauti savanoriu Lietuvos kariuomenėje. Į JAV grįš tik 1927 m. Beje, prieš pat išvykdamas į Lietuvą Steponas Darius tampa Jungtinių Valstijų piliečiu. Net ir šiame rimtame dokumente išvėlus klaida: vienoje dokumento vietoje Stephen Darius vadinamas Stephen Malnosky, akivaizdžiai supainiojus jo pavardę su liudininko Anthony Malnosky, tvirtinusio pažinojus Darius, pavardę.

Restoranas, kuriame Darius susipažino su Girėnu

Na, o 1930 m. padėtis pasikeitusi. Šeimos galva jau nebe 45 metų Dariaus patėvis Kazimieras Degutis, o jo 44 metų Dariaus brolis William Jucius. Šeima gyvena kitu adresu: 3339 Halsted gatvėje, Bridgeport, Čikagoje. William (Boleslovas) dirba restorano vadybininku. Su juo gyvena 41 metų John Nelson (Našlėnas), kuris dirba kirpėju savo nuosavoje kirpykloje, Lora Nelson (Laura Našlėnienė), Charles (Kazimieras) Degutis, kuris dirba valytoju, Augustina Degutis ir dvidešimtmetis Stanley Degutis, kuris dirba restorano vairuotoju. Konstancijos Catherine bei Stepono šiuose namuose nebėra. Konstancija 1923 m. Čikagoje ištėkėjo už William Stulpin, kuris taip pat buvo lietuvis, ir gyveno atskirai, o Steponas, nors jau buvo grįžęs į Ameriką, gyventojų surašymo metais gydėsi tuberkuliozę Colorado valstijoje esančioje karo veteranų sanatorijoje. Katherine vyras Stulpin buvo vaistininkas ir turėjo savo paties vaistinę. Pora gyveno adresu 6410 South Talman, Čikagoje. Restoranas, kuriame dirbo ir Dariaus brolis William Boleslovas Jucus ir brolis Stanley priklausė seserims Laurai ir Katherine. Jis ir vadinosi „Jucus Sisters Restaurant“. Būtent šiame restorane Steponas Darius ir susipažino su Stasiu Girėnu.

Kelionės į Lietuvą

Archyvuose radau įrašus, liudijančius apie kitas Dariaus artimųjų

keliones į Lietuvą, kurių buvo nemažai. 1930 m. į tėvynę buvo išvykusi Stepono Dariaus motina Augustina Degutienė. Ji keliavo kartu su dukra Konstancija-Catherine ir jos vyru William Stulpiniais. Laura Nalson su vyru John į Lietuvą vėl plaukė 1933 m., kur laukė atskrendančių Dariaus ir Girėno. Po „Lituanicos“ nelaimės ir lakūnų palaidojimo jie parvyko į JAV. Dar vieną kartą Laura su vyru į Lietuvą vyko 1937 m. 1934 m. mirus Stepono Dariaus motinai Augustinai, ji buvo nugabenta ir palaidota gimtųjų Judrėnų kapinėse, šalia savo tėvų ir pirmojo vyro. 1935 m. ją laidojant dalyvavo dar kartą Atlantą perplaukę Catherine ir William Stulpinai bei vyriausias sūnus Boleslovas Jucius.

Mirtys

1940 m. JAV gyventojų surašymo duomenimis adresu 3239 S. Halsted gatvėje, Bridgeport rajone, Čikagoje gyveno John ir Laura Nalson bei William ir Stella Jucus (Jacus, Jocus). John dirbo kirpėju, o Dariaus brolis William – restorano bare. Tuo tarpu jo žmona Stella buvo restorano vadybininke. Taigi sužinome, kad William taip pat buvo vedęs. 1940 m. rugpjūčio 7 d. William Jucus mirė. Palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse Čikagoje. 1945 m. rugsėjo 30 d. mirė ir John Nalson – Jonas Našlėnas. Po ketverių metų – 1949 m. – mirė ir jo žmona, Stepono Dariaus sesuo Laura. Palaidota šalia vyro.

Jauniausias Augustinos Jucevičienė-Degutienės sūnus Stanley taip pat buvo vedęs. Dar 1942 m. jis gyveno Čikagoje, o kažkada vėliau persikėlė į Fort Lauderdale miestą, Floridą valstijoje. Beje, ten taip pat buvo nusikraustę ir Wiliam su Katherine. William Stulpin mirė 1968 m., palaidotas buvo Šv. Kazimiero kapinėse, šalia John ir Lauros Nalson. Katherine mirė 1972 m. Florida ir taip pat buvo palaidota Šv. Kazimiero kapinėse Čikagoje. Stanley ir Josephine Jucus (Degutis) mirė Florida ir ten buvo palaidoti.

Tokia neilga Stepono Dariaus artimųjų gyvenimų istorija. Ji jau beveik nebeįskaitomai išblukusi, nes šiandien pasivaikščiojus po gatves, kuriose gyveno pats Darius, jo seserys su vyrais ir mama, pamatai labai pakitusį vaizdą. Nei West Pullman, nei Bridgeport, nei Marquette Park nebėra taip vadinami „lietuviški“ rajonai. Nebėra ir namų, kuriuose gyveno Steponas prieš išvykdamas atgal į Lietuvą, nebėra ir seserų Juciūčių restorano, kuriame valgydavo visi apylinkių lietuviai ir kuriame buvo surengtos lakūnų palydos į New York ir Lietuvą. Namai, kuriuose gyveno Našlėnai ir Stulpinai tebestovi, tačiau nieko, kas paliudytų juose gyvenusius pasiturinčius lietuvius ir garsaus lakūno artimuosius, neišliko. Liko tik ištaigingas paminklas kapinėse, nuo kurio į praeivius šypsodamiesi žvelgia Laura ir Jonas Našlėnai. Nors abu Stepono broliai buvo vedę ir abi seserys ištėkėjusios, vaikų nė vienas nesusilaukė, todėl nebėra su kuo pasikalbėti apie praeitį. Liko tik keletas knygų, kuriose šiek tiek užsimenama apie lakūno artimųjų gyvenimą, ir archyvuose dūlantys dokumentai su netiksliai užrašytais pavardėmis.

„Žalgirio“ sūnus Amerikos žemėje

BIRUTĖ PRIŠMANTIENĖ

Lietuvoje kitos šakos žmonių, kilusių ne iš mūsų giminės ir turinčių Antanėlių pavardę, nėra. Tuo aš esu tvirtai įsitikinęs... Kaip ir tuo, jog visi Antanėliai – net kelios skaitlingos šios giminės kartos – yra kilusios iš vieno ir to paties 'lizdo' – Svėdasų parapijos, Malaišių kaimo...”, – skaitau vos prieš dvi savaites iš Lietuvos atkeliavusioje Vytauto Antanėlio knygoje „Žaliuojantis giminės medis“. „Gausią šeimą likimas negailestingai blaškė po pasaulį, tačiau jos nesunaikino... Nors iš 8 brolių liko gyvi tiktai du, Algimantas ir Vytautas, jie tęsia gražias šeimos tradicijas ir palaiko šiltus ryšius”, – rašoma kitoje, jau A. Antanėlio prisiminimų knygoje „Žalgirio“ ažuolas – Amerikos žemėje”. Skaitau ir liūdžiu, jog dabar iš pažįstamų dviejų Antanėlių tik vienas brolis Vytautas, gyvenantis Lietuvoje, bepaliko. Algimantas Antanėlis, gyvenęs JAV, užmerkė akis penktadienį, vasario 22 d. Omaha parapijos lietuviai su juo atsisveikins vasario 26 d.

Daugeliui, gyvenančių pietinėje Omaha dalyje, Antanėlio pavardė vienaip ar kitaip yra girdėta. Mat jaunystėje a. a. Algimantas Antanėlis dirbo mėsos fabrike, buvo aktyvus profsąjungos vadovas. Kitiems Antanėlis pažįstamas iš savo verslo, o daugeliui Amerikos lietuvių jis buvo žinomas kaip kovotojas už Lietuvos Nepriklausomybę (beje, dar Lietuvoje būdamas kovojo Plechavičiaus armijoje, ragavo ir belaisvio duonos).

Jis – ilgametis aktyvus JAV Lietuvių Bendruomenės Omaha (OLB) apylinkės valdybos narys, buvęs jos pirmininkas. Antanėlis buvo vyriausiu skautininku, futbolo komandos nariu, ilgamečiu choro nariu ir choro pirmininku, ilgamečiu lietuvių tautinių šokių grupės „Aušra“ nariu, Amerikos lietuvių tarybos atstovu, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo bei „Omaha ir Šiaulių Sister Cities“ organizacijos nariu. Amerikos lietuviai dar prisimena Algimantą iš jo straipsnių „Drauge“ ir „Pasaulio lietuvyje“. Jis buvo pagrindinis OLB 50-ies metų jubiliejaus rengėjas, turi daug kitų nuopelnų.

Kiti Antanėlio pavardę žino dėl a. a. Algimanto ir a. a. Laimutės lietuviška dvasia išaugintų vaikų ir anūkų. Jų dukra Danguolė, buvusi ilgalaikė OLB valdybos pirmininkė, šiuo metu yra šios valdybos narė bei šokių būrelio „Aušra“ vadovė.

Kai praėjusiais metais pirmą kartą dalyvavau JAV LB tarybos sesijoje ir Algimantui Gečiui prisistačiau esanti iš Omaha, Nebraska, jis iš karto paklausė: „O kaip laikosi Algimantas Antanėlis?“ Ne vienas žmogus tuomet teiravosi manęs apie Antanėlį. Prisimenu, pagalvojau: „Štai kaip! Vadinasi, paliko šis žmogus pėdsakus gyvenime, jeigu tiek daug sutiktųjų iš skirtingų Amerikos vietų apie jį klausia ir jį prisimena.“ Kas pažinojo Algimantą, gerai žino, kad žodžių į vatą jis nevyniojo. Ypač jeigu buvo kalbama apie Lietuvą. Patiko tai aplinkiniams ar ne, jis nebijojo ir griežtesnį žodį pasakyti bei pakovoti dėl savo įsitikinimų ir tiesos.

Pažinojau Antanėlį nuo 1996 m. Koks jis išliks mano atmintyje? Kaip nepavargstantis kovotojas už tiesą, už geresnę ir gražesnę Lietuvos ateitį, paslaugus, mielai bendraujantis. Ir – tvirtas. Tvirtas kaip „Žalgirio“ ažuolas! Kodėl „Žalgirio“? O todėl, kad 1918 m. Algimanto tėvelis, netoli Utenos pasistatęs namelį ir pradėjęs ten ūkininkauti, savo vienkiemį pavadino „Žalgirio“ vardu. Tą vardą Algimantas laikė savo širdyje kaip brangiausią vaikystės prisiminimą.

Mano atmintyje jis išliks toks, kokį menu pernai per Jonines, kurias OLB šventė ne kur kitur, o pas Danguolę Antanėlytę. Man niekada neteko matyti laimingesnio Algimanto kaip tada tame dideliame lietuvių būryje dukters valdose. Jis prisiminė Joninių tradicijas Lietuvoje, rūpinosi, kad būtų sukurta didžiulis laužas, džiaugėsi, kad aplinkui sklinda lietuviška kalba, skamba muzika, dainos ir juokas. Tokį laimingą, besišypsantį aš jį ir prisiminsiu.

Paklausiau ir keletą Omaha lietuvių – o kaip jie prisimins Algimantą? Visi atsakė, kad pirmiausia – kaip Lietuvos patriotą, gerą vadovą. O vienas pridūrė: „Aš nežinau, kaip Algimantas sugebėjo įskiepyti meilę savo vaikui, se ne tik Lietuvai, bet ir vyresniems žmonėms. Ypač Danguolė buvo tokia artima ir tėvui paslaugi.“ Daugeliui omahiečių ne paslaptis, kad tėvas jai buvo geriausias draugas, kuriam, kad ir kaip būtų buvusi užimta, ji visada atrasdavo laiko. O ir kalbėtis jiedu turėjo apie ką, nes abu rūpinosi tais pačiais reikalais. Nors Algimantas didžiavosi Danguole ir jautėsi labai laimingas, dabar jis yra dar geresnėje vietoje. Ilsėkis ramybėje, Algimantai! Nuoširdi užuojauta šeimai, netekus mylimo žmogaus ir draugo. Jis ilgam pasiliks visų jį pažinojusių širdyse.

A. Antanėlis.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Socialinių reikalų skyrius Lemont** maloniai kviečia vasario 27 d., trečiadienį, 1 val. p. p. atvykti į Pasaulio lietuvių centro skaityklą (14911 127 th St., Lemont), kur matysite Mariaus Jovaišos stebėtiną grožio Lietuvos fotografijų albumo „Neregėta Lietuva“ pristatymo vaizdo juostą. Po to klausysimės Violetos Urmana įdainavimų.

■ **Penktadienį, kovo 1 d., 7 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje** (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629) atidaroma paroda „Stepono Dariaus ir Stasio Girėno herojiškam transatlantiniam skrydžiui – 80 metų“. Įėjimas 10 dol. Tel. pasiteirauti: 773-582-6500.

■ **LR generalinis konsulas Čikagoje** kovo 10 d., sekmadienį, nuo 12 val. p. p. iki 5 val. p. p. kviečia į Navy Pier centro „Crystal Gardens“ salę, į Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šventę „Celebrate Lithuanian Independence“. Šventės metu numatomi meno grupių pasirodymai, bus sudarytos sąlygos verslininkų, menininkų bei organizacijų atstovų dalyvavimui. Norinčius renginio metu pristatyti savo kūrinius, veiklą ar pardavinėti lietuviškas prekes, o taip pat norinčius tapti šventės rėmėjais ar kitaip prie jos prisidėti prašoma apie tai pranešti generalinio konsulato darbuotojai Agnei Vertelkaitei el. paštu agne.vertelkaite@urm.lt arba tel. 312-397-0382, tr. nr. 204.

■ **Balzeko lietuvių kultūros muziejuje** (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629) kovo 16 d., šeštadienį, 10 val. r. dailininkės Rasa Ibianskienė ir Asta Zimkus padės sukurti meniškų margučių, kurie papuoš šv. Velykų stalą ir bus puiki dovana svečiams ir artimiesiems. Atsineškite daiktų, kietai virtų kiaušinių. Tel. 773-582-650.

■ **Kovo 17 d., sekmadienį, Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre** (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) vyks Jaunimo centro narių metinis susirinkimas. Registracija prasidės 11:30 val. r. Nariai, negalintys dalyvauti, prašomi įgalioti narius.

■ **Kovo 17 d. Korp!Giedra ruošia popietę** „Poezijos ir žodžio kūrybą“, kuri vyks Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre. Pradžią – 1 val. p. p. Dalyvauja Audrė Budrytė-Nakienė, Rita Vencloviene, Vainis Aleksa, solistė Agnė Giedraitytė. Bus vaišės.

■ **Kovo 24 d. po 10:30 val. r. šv. Mišių** Tėvų jėzuitų koplyčioje Jaunimo centro Moterų klubo narės kviečia visus priešvėlykinių pusryčių.

■ **Tradicinių tortų ir pyragų išpardavimą** Lietuvos Dukterų draugijos (LDD) valdybos narės ruošia Vėlybų sekmadienį, kovo 24 d., nuo 8 val. r. iki 2 val. p. p. Kviečiame visus apsilankyti. Tai puiki proga nusipirkti šv. Vėlybų stalui skanių tortų, pyragų, namų darbo sūrių, margučių ir kitokių gardumynų. Savo apsilankymu paremsite LDD veiklą.

ISŠ ARTI IR TOLI...

■ **13-asis metinis „Florida Lithuanian Open Golf Tournament“** vyks kovo mėn. 7–11 d. Turnyro pelnas bus skiriamas organizacijai „Vaiko vartai į mokslą“. Ko-

vo 9 d., 6–9 val. v. Lietuvių klubo salėje vyks susipažinimo pokylis. Platesnę turnyro informaciją ir registracijos lapus rasite interneto svetainėje: ltconsulflorida.com arba paskambinę į konsulatą tel. 727-895-4811.

■ **Lietuvių tautiniuose namuose (3356 Glendale Blvd., Los Angeles, CA 90039)** kovo 9 d. vyks S. Dariaus ir S. Girėno skryžio per Atlantą 80-mečio minėjimas. Svečiuose – TV žurnalistė iš Lietuvos Gražina Sviderskytė. Pradžią 7 val. v. Rengia JAV LB Los Angeles apylinkė. Tel. pasiteirauti 323-360-7786.

■ **Kviečiame New York lietuvius dalyvauti bėgime „Už blaivią Lietuvą“**. Renkamės kovo 2 d., šeštadienį, 11 val. Brooklyn, prie Coney Island karuselių. Važiuoti N,D,F,Q metro iki paskutinės stotelės. Bėgsime (eisime) palei Atlanto vandenyną 3 km. Siūlome turėti lietuviškus skiriamuosius ženklus, fotoaparatus. Registruotis pas Genovaitę Meškėlienę el. paštas: genesartai@yahoo.com; tel. 917-399-1730.

■ **Sekmadienį, kovo 3 d. 11 val. r. renkamės St. Patrik katedroje**, kur šv. Mišias atnašaus New York kardinolas T. Dolanos. Po Mišių – 1 val. p. p. – visi renkamės prie Aušros Vartų bažnyčios (570 Broome St., New York, 10003) trumpai maldai ir pabendravimui. Pažymėsime šeštąsias Aušros Vartų uždarymo metines. Prisidėkite prie mūsų judėjimo išsaugoti Aušros Vartus New York. Informacija teikiame el. paštu: mindaugasb@msn.com arba gerda999@yahoo.com

■ **New York Neringos/Tauro tunto skautų Kaziuko mugė** vyks sekmadienį, kovo 3 d. Our Lady of Mt. Carmel salėje (275 N. 8th St., Brooklyn, NY 11211). Mugės atidarymas tuoj po 10 val. r. šv. Mišių Apreiškimo parapijos bažnyčioje (259 N. 5th St., Brooklyn, NY 11211). Mugėje vyks loterija, bus siūlomi lietuviški gaminiai, skanūs pietūs, veiks kavinė ir žaidimų aikštelė vaikams. Informacija teikiama el. paštu: tlora@optonline.net (Tomas Lora).

■ **Lietuvos Respublikos ambasada JAV** (2622 16th St., NW, Washington DC, 20009) kovo 6 d. 6:30 val. v. kviečia į susitikimą su režisierė Gražina Sviderskyte, kuriančia filmą apie legendinį S. Dariaus ir S. Girėno skrydį per Atlantą. Būtina registracija tel. 202-234-5860 (trumpasis 130) arba el. paštu: rsvp.us@mfa.lt

■ **Kovo 10 d. 2 val. p. p. Lietuvių klube** (6 Davis Ave., Kearny, NJ 07032) koncertuos Virgis Stakėnas. Informacija tel. 732-317-9195 arba tel. 732-998-3913. Kviečia Lietuvių Fondas.

■ **Moterų savaitgalis „Nurturing one another through life stages“** Neringos stovykloje vyks balandžio 26–28 dienomis. Jį ves Kerry Secrest ir dr. Kristina Mačiūnaitė. Daugiau informacijos ir registracijos formas surasite www.neringa.org

■ **Priimami studentų ir neseniai baigusių studijas jaunuolių prašymai** 2013 m. vasaros stažuotėms Lietuvoje. Anketas rasite tinklalapyje: www.lithuanian-internships.com/main

Šeštadienį, vasario 23 d., Jaunimo centre teatro sambūris „Žaltvykslė“ pakvietė teatro mylėtojus į premjerą. Žiūrovams buvo parodyta nauja Keturakio pjesės „Amerika pirtyje“ interpretacija. Gausiai susirinkę žiūrovai po spektaklio negailėjo teatralams plojimų.

Jono Kuprio nuotr.

Čiurlionio galerija

Jaunimo centre

(5620 S. Claremont Ave.,
Chicago, IL 60636)

kovo 1 d., penktadienį,

7:30 val. v. kviečia į parodas
„Lietuvos ir Prancūzijos grafikas

Žibuntas Mikšys“
atidarymą.

Parodoje bus rodoma
dr. Algimanto Kelerto surinkta
Ž. Mikšio darbų kolekcija.

Meninę programą atliks
saksofonininkas **Gediminas Grašys**.
Po parodos darbai išvežami į Lietuvą.

Žibuntas Mikšys.

Kristijono Donelaičio lituanistinėje mokykloje

(Washington, DC)

kovo 16 d., šeštadienį,

vyks

JAV LB Švietimo tarybos globojama
mokytojų konferencija-seminaras
**„Mokykla bendraujant ir
bendradarbiaujant“**.

Paskaitinininkė – Šiaulių universiteto
socialinių mokslų **dr. Jūratė Valuckienė**.

Konferencija vyks

Lietuvos ambasadoje

(2622 16th St., NW, Washington, DC 20009).

Konferencijos metu **4 val. p. p.** bus atidaryta dailininkės

Danguolės Stončiūtės-Kuolienės

kūrybos paroda.

Jūratė Valuckienė.

ŠVIETIMO PREMIJA – 2012 M.

JAV LB Švietimo taryba ruošia Švietimo premiją švietėjui, kuris ilgus metus dirbo švietimo darbą JAV lituanistinėse mokyklose. Kviečiame lietuvių visuomenę siūlyti kandidatus iš šiuo metu JAV gyvenančių lituanistinių mokyklų mokytojų, kurie pasižymėjo lietuviško švietimo srityje, vadovėlių bei knygų leidime ir redagavime, programų ir gairių tobulinime ar ilgus metus dirbo ir tebedirba mokytojo-vedėjo darbą lituanistinėse mokyklose.

Pasiūlymus siųsti iki 2013 m. vasario 29 d. paštu: Lithuanian Educational Council, 170 Query St. New Bedford, MA, 02745 arba el. paštu: donavickas95@hotmail.com pažymint, kad siūlote švietimo premijai kandidatą. Prašome prie pasiūlymo pridėti rekomendaciją.

Vertinimo komisiją sudaro JAV LB Švietimo taryba, kurios pirmininkė yra Daiva Navickienė.

2011 m. Švietimo premija buvo įteikta Nekalto Prasidėjimo Seserų kongregacijai. Laureatai yra buvę Jūratė Dovilienė, Audronė Elvikienė, Dalilė Polikaitienė, Regina Kučienė, Danutė Bindokienė, Bronius Krokys, Vida Bučmienė, Jonas Kavaliūnas, Julius Širka, Stasė Petersonienė ir Elena Ruzgienė.

Švietimo premijos mecenatas yra Lietuvių Fondas.

JAV LB Švietimo tarybos pranešimas